

bb. 22. / a belföldi.... 1. folyt./rj

15. olaj-távvezeték
16. fafaragó kiállítás
17. mszbt vetélkedő
18. vasárnapi körkép
19. halálos balesetek
20. csőtörés
21. szövetkezeti együttekek köszöntik budapestet
22. hírjegyzék

/mti/

--

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
szerkesztette: lakatos erzsébet

20.03 rj

ll

h

-14-

Belföldi hírek

1975. február 17.

h é t f ő

bb 1. az idén tovább javítják budapest vizellátását

i -don/tm hi bzs -cz

1975. február 17.

a fokozódó vizigények ellátására a fővárosi vízművek - budapest lakásépítési, városfejlesztési programjával összhangban - évről évre többszáz millió forintot költ a hálózat bővítésére, a víznyerő területek gyarapítására; ebben az esztendőben például minden eddiginél többet, 1.1 milliárd forintot.

szentendre sziget legészakibb pontján épül a kisoroszi vízmű, amelynek I. szakaszát még az idén átadják rendeltetésének. a vízműtől naponta 88.000 köbméter vizet kap a főváros. nagyarányu munka lesz a tahi vízmű létesítése. az I-es ütemben négy csáposkutát építenek. a szentendre szigeten egyébként ez lesz az utolsó vízmű, többet itt már nem építenek. ezzel az új vízművel ugyanis kimerítik az ivóvíz termelésére alkalmas forrásokat. ez indokolta egyebek között a kutatások és furások megkezdését többhelyütt. ivóvíztermelésre alkalmas területre bukkantak még korábban szigetujfalu határában. itt egymilliárd 134 millió forintos beruházást valószínűsítanak meg. a szigetujfalui termelő telep vizét a szigetszentmiklói telepre „irányítják”, ahonnan budára érkezik a víz. a nagyarányu munkálatok során a szigetujfalui és a szigetszentmiklói telep között több mint 21 kilométer hosszúságban fektetnek le 1800 milliméter átmérőjű vasbeton-csatornát. /folyt.köv./

csel

- 1 -

bb 1. /az idén ... 1. folyt./bzs

ebből 5 kilométer már elkészült; az idén 11 kilométert építenek; a többit jövő év nyarán fektetik le. szigetszentmiklóson napi 600.000 köbméter kapacitású gépházát létesítenek, a duna alatt pedig két darab vízvezetékot fektetnek le. a terelőtelep elkészítését 1976-ra tervezik; a többi létesítmény üzembehelyezése azonban - a hatalmas méretű munkálatok miatt - későbbi időpontban várható. 1976-ban azonban a telep egy ideiglenes kis gépház segítségével vizet termel budapestnek, pontosabban dél-budának napi 20-30 ezer köbméterrel több vizet kap nagytétény, budafok, valamint a fehérvári uti lakótelep.

említést érdemel, hogy a duna alatti csatorna megépítése ritka nagy vállalkozás. a duna medrében 600 méter szélességben - a budatétény és csepel-sziget közötti duna-szakaszon - fektetik le azt a két csatornát, amelynek átmérője 1200 milliméter lesz. Európában ilyen hosszú, vizalatti szakaszon hasonló átmérőjű vízcsövet még nem építettek. a nagyméretű beruházás befejezése után többszázezer köbméter vizet kap majd a főváros.

más területek vízellátásának javítására is tetemes összeget fordítanak. észak-budán egy sor új lakótelep épült, illetve épül, a meglévő óbudai és a készülő békásmegyeri, kaszásdűlői lakónegyedek megfelelő vízellátásához a jelenlegi kapacitás nem elegendő. ezért új gépházát létesítenek. a békásmegyeri és a budaujlaki gépház között 9 kilométer hosszú szakaszon építik meg az 1200 milliméter átmérőjű budai III. főnyomóvezetékot. a munkálatokhoz még tavaly hozzáláttak. jelenleg a folyamatos építkezést békásmegyeren akadályozza, hogy a szükséges betonvasból több tíz tonna hiányzik.

a lakótelepek vízellátásának jobbátételére bővítik a hálózatot. az újpesti városközpontban alapközműveket fektetnek le és nyomásfokozó gépházát létesítenek. a XI. kerületi fehérvári uti és a kispesti lakótelepen szintén bővítik, illetve korszerűsítik a vezetékhálózatot. a XVIII. kerületben a Lőrinci uton 700 milliméter átmérőjű csövet fektetnek le. a kékgolyó utcai és a Diana utcai gépházakat nagy átmérőjű gerincvezetékekkel kötik össze.

Budapest vízellátásában jelentős szerepük van a tárolómedencéknek is, amelyeknek térfogata összességében meghaladja a 200.000 köbmétert. a tárolt vízmennyiséggel enyhítik ugyanis az esetleges vízhiányt, illetve fokozzák - alacsony nyomás esetén - a vízellátást.

/folyt. köv./

- 2 -

bb 1. /az idén ... 2. folyt./bzs

a vízművek medencefejlesztési programjából kiolvasható: jelentős víztartalékkal számolhat a főváros. jelenleg három medence épül egyszerre. a tavaly elkészült IV. főnyomóvezeték tölti majd fel a most készülő Gellérthegyi 2x40.000 köbméteres medencét. a tárolót új technológiával építik meg: a belseje feszített beton lesz, s a betontestbe utólag építik be az acélhuzalokat, amelyeket azután különleges szerkezettel kifeszítenek. a Rákosszentmihályi gépház mellett szintén ezzel a módszerrel építik az új, tízezer köbméteres medencét. a harmadik Óbudán készül: a vízművek itt 5000 köbméteres tárolót létesít.

ebben az esztendőben egyébként újabb medencék építéséhez is hozzálátnak. a csatárkai övezetben a Ruthén utcában 3000 köbméteres, Mátyásföldön 1500 köbméteres, a Dajka Gábor uton pedig tízezer köbméteres tárolót létesítenek. /mti/

-.-

bb.2. olimpiai versenyvitorlásokat gyártanak Balatonkenesén

vid/kz bzs -cz

1975. február 17.

a hazai vitorlás élsport olimpiai osztályú versenyzőit eddig nagy költséggel, külföldről vásárolták az egyesületek. a Balatonkenesei „Sirály”, vas- és műanyagfeldolgozó szövetkezet az angol yacht holt cégtől nemrégén vásárolt. Lincenc alapján a jövőben saját műanyagüzemében állítja elő őket. eddig 36-ra kapott megrendelést részben a hazai egyesületektől, részben pedig hollandiából. /mti/

-.-

bb 3. a magyar kultúra napjai a baráti szocialista országokban

i nn/s hi bzs -cz

1975. február 17.

a baráti szocialista országokban gazdag kulturális programmal emlékeznek meg hazánk felszabadulásának 30. évfordulójáról. vendéggjátékok, kiállítások, előadások tárják az érdeklődők elé a magyar nép elmúlt három évtizedes útját - nyilatkozták a kulturális minisztérium illetékesei az MTI munkatársának.

/folyt. köv./

- 3 -

ü

bb 1. /az idén ... 1. folyt./bzs

ebből 5 kilométer már elkészült; az idén 11 kilométert épít-
tenek; a többi jövő év nyarán fektetik le. szigetszentmik-
lóson napi 600.000 köbméter kapacitású gépházát létesítenek,
a duna alatt pedig két darab vízvezeték fektetnek le. a ter-
melőtelep elkészítését 1976-ra tervezik; a többi létesítmény
üzembehelyezése azonban - a hatalmas méretű munkálatok miatt -
későbbi időpontban várható. 1976-ban azonban a telep egy ideig-
lenes kis gépház segítségével vizet termel budapestnek, pon-
tosabban dél-budának. napi 20-30 ezer köbméterrel több vizet
kap nagytétény, budafok, valamint a fehérvári uti lakótelep.

említést érdemel, hogy a duna alatti csatorna megépi-
tése ritka nagy vállalkozás. a duna medrében 600 méter szé-
lességben - a budatétény és csepel-sziget közötti duna-sza-
kaszon - fektetik le azt a két csatornát, amelynek átmérője
1200 milliméter lesz. Európában ilyen hosszú, vizalatti sza-
kaszon hasonló átmérőjű vizcsövet még nem építettek. a nagy-
méretű beruházás befejezése után többszázezer köbméter vizet
kap majd a főváros.

más területek vízellátásának javítására is tetemes
összeget fordítanak. észak-budán egy sor új lakótelep épült,
illetve épül, a meglévő óbudai és a készülő békásmegyeri, ka-
szásdülői lakónegyedek megfelelő vízellátásához a jelenlegi
kapacitás nem elegendő. ezért új gépházát létesítenek. a bé-
kásmegyeri és a budaujlaki gépház között 9 kilométer hosszú-
ságban építik meg az 1200 milliméter átmérőjű budai iii. fő-
nyomóvezetékét. a munkálatokhoz még tavaly hozzáálltak. je-
lenleg a folyamatos építkezést békásmegyeren akadályozza, hogy
a szükséges betonvasból több tíz tonna hiányzik.

a lakótelepek vízellátásának jobbátételére bővítik
a hálózatot. az újpesti városközpontban alapközműveket fektet-
nek le és nyomásfokozó gépházát létesítenek. a xi. kerü-
leti fehérvári uti és a kispesti lakótelepen szintén bővítik,
illetve korszerűsítik a vezetékhálózatot. a xviii. kerület-
ben a Lőrinci uton 700 milliméter átmérőjű csövet fektetnek
le. a kékgolyó utcai és a diana utcai gépházakat nagy átmérőjű
gerincvezetékekkel kötik össze.

budapest vízellátásában jelentős szerepük van a tá-
rolómedencéknek is, amelyeknek térfogata összességében meg-
haladja a 200.000 köbmétert. a tárolt vízmennyiséggel enyhít-
tik ugyanis az esetleges vízhiányt, illetve fokozzák - ala-
acsony nyomás esetén - a vízellátást.
/folyt. köv./

- 2 -

bb 1. /az idén ... 2. folyt./bzs

a vízművek medencefejlesztési programjából kiolvasha-
tó: jelentős víztartalékkal számolhat a főváros. jelenleg
három medence épül egyszerre. a tavaly elkészült iv. főnyo-
móvezeték tölti majd fel a most készülő gellérthegyi 2x40.000
köbméteres medencét. a tárolót új technológiával építik meg:
a belseje feszített beton lesz, s a betontestbe utólag épít-
tik be az acélhuzalokat, amelyeket azután különleges szer-
kezettel kifeszítenek. a rákosszentmihályi gépház mellett
szintén ezzel a módszerrel építik az új, tízezer köbméteres
medencét. a harmadik óbudán készül: a vízművek itt 5000 köb-
méteres tárolót létesít.

ebben az esztendőben egyébként újabb medencék építé-
séhez is hozzáállnak. a csatárkai övezetben a ruthén utcában
3000 köbméteres, mátyásföldön 1500 köbméteres, a dajka gábor
uton pedig tízezer köbméteres tárolót létesítenek. /mti/
--

bb.2. olimpiai versenyvitorlásokat gyártanak balatonkenesén

vid/kz bzs -cz

1975. február 17.

a hazai vitorlás élsport olimpiai osztályu versenyha-
jót eddig nagy költséggel, külföldről vásárolták az egyesü-
letek. a balatonkenesei „Sirály”, vas- és műanyagfeldolgozó
szövetkezet az angol yacht holt cégtől nemrégén vásárolt. Li-
cenc alapján a jövőben saját műanyagüzemében állítja elő őket.
eddig 36-ra kapott megrendelést részben a hazai egyesüle-
tektől, részben pedig hollandiából. /mti/
--

bb 3. a magyar kultúra napjai a baráti szocialista országokban

i nm/s hi bzs -cz

1975. február 17.

a baráti szocialista országokban gazdag kulturális prog-
rammal emlékeznek meg hazánk felszabadulásának 30. évforduló-
járól. vendégjátékok, kiállítások, előadások tárják az ér-
deklődők elé a magyar nép elmúlt három évtizedes utját - nyi-
latkozták a kulturális minisztérium illetékesei az mti munka-
társának.

/folyt. köv./

- 3 -

ü

bb 3. /a magyar kultúra ... 1. folyt./bzs

különösen nagyszabású rendezvénysorozat lesz a szovjetunióban. moszkvában és kijevben április 2-12-e között a vighszínház társulata szerepel, s a magyar kultúra napjai keretében csehov: három nővér című drámáját és örkény istván: macskajáték című színművét mutatják be. a magyar iparművészet textil- és kerámia kiállítással jelentkezik, és sor kerül fotódokumentációs tárlatra is. érdekesnek ígérkezik az a kiállítás, amelynek anyagát a magyar muzeumok féltve őrzött műkin-cseiből válogatták. moszkvában, tallinban magyar könyvkiállítás nyílik a felszabadulási évforduló jegyében. sor kerül neves magyar énekes és hangszeres szólólisták felléptére is. ugyancsak az egész szovjetunióban magyar filmnapokat is tartanak, amelyen hazánk filmtermésének javát tekinthetik meg a nézők. a programban ünnepi rádió- és tévé-produkciók sugárzása is helyet kapott.

színes és változatos az ndk-ban sorra kerülő magyar felszabadulási emlékműsor is. berlinben ünnepi filmnapokat tartanak, amelyre neves művészekből álló filmes delegáció is kiutazik. a bemutatósorozat az ndk fővárosán kívül lipcsében és magdeburgban zajlik majd. kortárs művészek alkotásaiból berlinben képzőművészeti kiállítás nyílik. ugyancsak itt mutatkozik be az iparművészeti muzeum anyagából válogatott magyar himnuszok című tárlat is, amely ezenkívül karl-marxstadban is vendégszerepel. lipcsében az érdeklődők a szombathelyi biennálé anyagából válogatott műalkotásokat tekinthetik meg.

lengyelországban március második felében ugyancsak megrendezik a magyar kultúra napjait. ebből az alkalomból a baráti szocialista országban a thália színház együttese tart előadássorozatot, március 17-27-e között. a népszerű budapesti színház művészei varsóban és opolében mutatják be lászló-bencsik sándor: történelem alulnézetben című drámáját, és a felújított bartókianát. ugyancsak a lengyel fővárosban szerepel egy magyar kerámia bemutató, valamint egy hanglez és zenemű bemutató is. sor kerül magyar művészek hangversenyeire, előadéstejreire is.

romániában a magyar kultúra napjai alkalmából a budapesti nemzeti színház vendégjátéka ad külön tekintélyt a rendezvénysorozatnak. országunk első színháza április 15-25-e között bukarestben, illetve kolozsváron adja elő katonajózsef: bánk bán című drámáját és maróti lajos: az utolsó utáni éjszaka című művét. itt sem hiányzik a műsorból a magyar filmek vetítése, iróköldöttségünk irodalmi esteken találkozik a romániai olvasókkal. kiállítás nyílik a magyar képzőművészet reprezentatív alkotásaiból, és ugyancsak kiállítás tárja a nyilvánosság elé a romániában kinyomtatott, magyarból fordított könyveket./mti/

- 4 -

bb 4. kész Leveszöldség-csomagok

vid/ká bzs -cz

1975. február 17.

a dolgozó nők házimunkájának megkönnyítésére kész Leveszöldség-csomagokat értékesít a toronyi termelőszövetkezet. a félkilós fóliás csomag tisztára mosott, főzésre előkészített sárgarépat, petrezselymet, karalábét, zellert, kelkáposztát és vöröshagymát tartalmaz.

a Leveszöldség-csomagokat a dunántúli megyék élelmiszerkereskedelmi vállalatainak szállítják, de eljut a vegyeszöldségük a fővárosba is. a keresett termékből évente mintegy 25-30 vagonnal értékesítenek. /mti/

-.-

bb. 5. százötven szülészeti ágy - épül a dél-pesti kórház - egészségügyi tervek a fővárosban

1 pr/gk hi bzs -cz

1975. február 17.

a fővárosi tanács a fekvőbeteg-ellátás fejlesztésében, illetve a népesedéspolitikai határozatok végrehajtását segítő intézményhálózat bővítésében jelölte meg a budapesti egészségügy idei legfontosabb teendőit. az 1975-ös tervek szerint a xiii. kerületi róbert károly kórház szülészeti pavilonjának megépítésével a fekvőbeteg-ellátás újabb 124 ágygal gyarapodik, sőt különböző szervezési, átcsoportosítási megoldásokkal még további 150 szülészeti ágy fogadhatja majd a kismamákat. az idei teendők közé tartozik a dél-pesti kórház, illetve a margit-kórház pavilonjának fölépítése, a kivitelezési munkálatokhoz is hozzáálltak. pavilont építenek a tétényi uti kórház mellé is, s megkezdik a merényi kórház és a pesthidegkúti kórház elmeosztályainak kialakítását is.

a járóbeteg-ellátást javítandó, az év során hozzá kell kezdeni a viii. kerület aurora utcai, a xiii. kerület szegedi uti, valamint a xiv. kerület örs vezér téri szakorvosi rendelő tető alá hozatalához. az aurora utcai, illetve a szegedi uti egészségügyi intézmény fölépítése már a főváros tavalyi tervében is szerepelt - kivitelezésük kapacitáshiány, illetve tervezési probléma miatt húzódtott át 1975-re. az idei elképzelések szerint a körzeti orvosi rendelők száma nyolccal, az orvosi körzeteké pedig tizenhatal bővül. a bölcsődei helyek számát 1200-zal szaporítják, s jöhetnek a iv. öt-éves terv előirányzatát így 400 hellyel túlteljesítik, még mindig körülbelül 5000-re tehető azoknak az apróságoknak a száma, akiket nem tudnak bölcsődében gondozni. /folyt. köv./

- 5 -

bb 5. /százötven ... 1. folyt./bzs

a fejlesztési tervek valóra váltása mellett tetemes összeget, 2 milliárd 295 millió forintot kap a szociális és egészségügyi ágazat a fővárosi tanács fenntartási költségvetéséből. az ellátási színvonal javítására, különböző többletkiadásokra így 7.8 százalékkal, 166.8 millió forinttal több jut, mint tavaly. az összegek meghatározásakor a város-házán számba vették a kórházi fejlesztéseket, a megelőző gyógyító tevékenység fokozását, a népessépolitikai feladatok fontosságát, az újszülött- és koraszülött-ellátás javítását, a korszerű gondozási formák elterjedését, s az egészségügyi dolgozók élet- és munkakörülményeinek alakulását is. az ellátási színvonal javítására, az egész lakosságot érintő egészségügyi szolgáltatások további bővítésére a főváros költségvetése 53.3 millió forintos emelkedést tartalmaz, a népessépolitikai teendőkre, ezen belül az új szülészeti ágyak működési kiadásaira, s a nővédelmi tanácsadás továbbfejlesztésére 12.2 millió forintot szánnak. a kórházak és rendelőintézetek műszerellátottságának javítására kereken 10 millió forint jut. a fekvőbeteg-ellátó intézmények fenntartására 1 milliárd 77.2 millió forintot terveznek, s ebből több millió forintot költenek az intenzív és röntgenosztályok, a laboratóriumok és a prosekturák működési feltételeinek további javítására. fejlesztik az anaesthesiológiai és gyógytornász-hálózatot is, erre 4.1 millió forintot költenek.

az anya-, csecsemő- és gyermekvédelemmel összefüggő feladatok ellátását 341.3 millió forint szolgálja, ez csaknem 50 millió forinttal több a tavalyi előirányzatnál. a többletet javarészt a bölcsődék kapják: egy tanácsai bölcsődei hely fenntartási kiadásai 1975-ben meghaladják majd a 19.000 forintot. a csecsemők gondozására további tizenkét védőnői körzetet szerveznek budapesten, míg a serdülők egészségvédelmének ellátására napi 48 iskolaorvosi óraszámot engedélyeztek. /mti/

--

bb 6. szakszervezeti mozgalommal ismerkednek az ipari tanulók zalában

vid/kz bzs -cz

1975. február 17.

a zalaegerszegi 16-os volán vállalatnál új tantárgyat iktattak az ipari tanulók gyakorlati órarendjébe. új tantárgyként heti egy órában a szakszervezeti éllel foglalkoznak. a szakszervezeti mozgalomról, a szakszervezeti munkáról, a bizalmiak tevékenységéről, a szakszervezeti érdekvédelemről, jogokról és köteleességeikről, a szakszervezeti tagok jogairól és köteleességeikről, a vállalati és üzemi demokráciáról halának előadásokat, tartanak konzultációkat. a szakszervezeti mozgalmi alapismeretek oktatását már az első éves ipari tanulók körében elkezdik. /mti/

-.-
- 6 -

bb 7. monográfia Lentiről

vid/kz bzs -cz

1975. február 17.

már sajtó alatt van egy nagykiterjedésű néprajzi tájegység, göcsej és a hozzá tartozó, fejlődésben meggyorsult település, lenti történetét, gazdaságát és kulturáját bemutató monográfia. ez az első összefüggő alkotás, amely közigazgatásilag egy egész járás életét, fejlődését, kulturális hagyományait felöleli, s bemutatja legújabbkori történetét, legutóbbi 30 év alatt végbement fejlődését. táji szépségeit, természeti értékeit fotókon tárja az olvasó elé. /mti/

--

bb 8. rezgések 96 kilométer mélységből - nemzetközi együttműködés a földkéreg kutatásában

i kg/tr ie bzs -cz

1975. február 17.

magyar geofizikusok is résztvesznek abban a nemzetközi kutatómunkában, amely a földkéreg szerkezetét vizsgálja, hogy az adatok összefüggéseiből a hegységek, medencék, mélytörések keletkezését megismerjék, s és megállapításukat a tudománynak, s közvetve a további energiaforrások felkutatásának szolgálatába állítsák. hazánk nemcsak képzett geofizikusai és korszerű műszerei révén tölt be fontos szerepet a közös munkában, hanem az ország földrajzi fekvése miatt is, hiszen az alpok, a kárpátok és a dinaridák között meghúzódó kárpád-medence geológiai különlegesség, s így a hegységek alatti kéreg kutatása a hazai vidékeken is szükséges.

az állami eötvös Lőránd geofizikai intézet jelenleg hat ugynevezett szelvény kutatásában vesz részt. a szelvény a földnek a felszínétől átlag 30 kilométer mélységig húzódó kérgét országhatárokon, hegyen-völgyön keresztül nyommon követő mérések láncolata. az egyik leghosszabb szelvény kijevtől az adriáig húzódik, s a térképen jelölt sáv mentén a magyar kutatók mellett szovjet és jugoszláv geofizikusok vizsgálják a felszín alatti kőzetek összetételét. egy másik szelvény az alpok vonulatát követve franciaországtól ausztrián át magyarországon ér véget. az intézet geofizikusai készülnek, hogy ennek kutatásához még idén vas megyében végezzenek méréseket, vizsgálva az alpok magyarországi nyulványait.

/folyt. köv./

ll

- 7 -

bb 8. /rezgések ... 1. folyt./bzs

a méréseket a föld felszine közelében végrehajtott robbantások keltette rezgéshullámok regisztrálásával végzik. a földben terjedő rezgések sebessége a kőzetek összetételétől függően változik, így kikövetkeztethető belőlük például, hogy hol végződnek a medencék határai, vagy hol húzódnak törésvonalak a földkéregben.

a geofizikai intézet a közelmúltban olyan különleges szeizmikus műszert és eljárást dolgozott ki, amellyel - elektronikus számítógép segítségével - az eddigieknél nagyobb mélységből lehet információt szerezni a robbantás okozta rezgés-keltés útján. az új módszerrel karcag közelében végzett kísérleti mérés során elsőként magyar kutatóknak sikerült a földkéreg alatt húzódó felső köpenyből rezgéseket rögzíteni. 96 kilométer rekordmélységből fogták fel a rezgéseket, most folyik az adatok számítógépes értékelése.

a nemzetközi kutatómunka további kiszélesítésére több ország geológusai tervbe vették, hogy az alpi és a kijevtől az adriáig húzódó szelvényt összekötik. magyarországi területén találkozik majd a két vonal, s a közös kutatáshoz a geofizikai intézet új eljárását is felhasználják. /mti/

-.-

bb 9. muzeum nyilik a rádiózás jubileumára pécssett

vid/ká bzs -cz

1975. február 17.

1975 jubileumi esztendeje a magyar rádiózásnak. 1925 december 1-én indult meg ugyanis a rendszeres rádiózás a magyar telefonhírdő és rádió rt. keretében. pécs méltó módon köszönti a fél évszázados évfordulót: megnyitja rádiómúzeumát a közönség előtt.

amatőr rádiósok kezdeményezték a múlt évben a technikatörténeti értéknek számító régi rádiókészülékek összegyűjtését, felújítását és megőrzését. kezdeményezésüket felkarolta a doktor sándor művelődési ház és az általa meghirdetett akcióba szinte az egész ország bekapcsolódott. folyamatosan érkeznek a mecsekaljai városba a muzeum számára felajánlott rádiókészülékek, valamint különféle tartozékok és alkatrészek, így hangszórók, fejhallgatók, csövek, hangolóegységek és transzformátorok. az akció nemcsak a régi híradástechnikai tárgyakra terjed ki, de a rádiózás irodalmára is.

/folyt. köv./

- 8 -

w

bb 9. /muzeum ... 1. folyt./bzs

a rádiómúzeum a pécsi janus pannonius muzeum keretében működik majd. célja: bemutatni mindazokat a készüléktípusokat, amelyeket az elmúlt fél évszázadban itthon és külföldön készítettek. a gyűjteménybe már eddig is számos ritkaság került, így készülékek a rádiózás „őskorából”, az 1925 és 1935 közötti évekből. több egykori dokumentumot is őriz a muzeum, például régi ujságokat, fényképeket, gyári prospektusokat.

a gyűjtőakció folytatódik. mindazok, akiknek régi rádiójuk van - különösen értékesek a huszas és harmincas évekből származó készülékek - juttassák el a doktor sándor művelődési házba, 7621 pécs, déryné utca 18. címre. a muzeum számára felajánlott készülékekről a művelődési ház elismervényt ad, a postai uton érkezett tárgyakról postán küldi el az átvételi elismervényt, s a kiállított rádiókon feltüntetik az adományozó nevét. /mti/

-.-

bb 10. albérletet keresőket csapott be

i bc/gg hi bzs -cz

1975. február 17.

szabó mihályné, peck margit, 40 éves budapesti lakos házasságának felbontása után volt férje hozzájárulásával, annak lakásában maradhatott. pénzszerzés céljából megismertett albérletet kereső személyekkel, s nekik az egyik szobát vagy az egész lakást felajánlotta. a beköltözés időpontját későbbi időpontra jelezte, s az illetőktől előre rendszerint több hónapi lakbért vett fel. azt mondta nekik, hogy vidékre utazik, ahol férje dolgozik, illetve a lakást külföldi tartózkodásuk miatt engedi át hosszabb időre. a lakás tulajdonosa, aki csak a hét végét töltötte budapesti otthonában, a reklamáló sértettektől értesült a történetekről. szabó mihályné ezen kívül más esetben is összeütközésbe került a törvénnyel. egy asszonytól, aki meghívta őt a lakásába, karórát lopott el. egy csemegeüzletből palackozott bort akart fizetés nélkül kivinni, de észrevették.

a központi kerületi bíróság szabó mihálynét - a többi között figyelembe véve büntetett előéletét - három évi szabadságvesztésre ítélte és mintegy 17.000 forint kártérítésre kötelezte. /mti/

-.-
- 9 -

bb.11. a termelőszövetkezetek egyesüléséről - dr. soós gábor államtitkár nyilatkozata

jf/ie/a/-cz

1975. február 17.

számos termelőszövetkezet tagsága közgyűlésen tárgyalja ezekben a hetekben a környékbeli gazdaságokkal való egyesülés lehetőségét. sok esetben megszületik a döntés: a jövőben egyetlen nagyobb közös gazdaságban, együttesen igyekeznek az üzemek tagsága növelni a termelési eredményeket. a téészek egyesülésének gazdasági okáról, hatásáról és várható következményeiről dr. soós gábor mezőgazdasági és élelmezésügyi államtitkár nyilatkozott az mti munkatársának.

- a téészek egyesülése nem valamiféle öncélú folyamat: az egyesülést úgy tekintjük, mint eszközt, amellyel a gazdaságok még jobban kihasználhatják növekvő anyagi-műszaki lehetőségeiket, a nagy biológiai értékű növényi és állati fajtákat és fokozottan érvényesíthetik az üzem-és munkaszervezés korszerű módszereit. ezért minden olyan egyesülési szándék, amely mögött nincsen kellő gazdasági erő vagy nélkülözni a személyi feltételeket, emberi normatívákat, eleve elhibázottnak tekinthető. a mostani egyesülések döntő többsége azonban ezeknek a követelményeknek megfelel; az üzemek fejlesztésének ez az útja - amely a nagyobb mértékű koncentrációt és a szakosodás elmélyítését teszi lehetővé - úgy gondolom, a gazdaságokban jól megalapozott és reális célok eléréséhez vezet. az ilyen irányú kezdeményezéseket politikai és gazdasági szempontból egyaránt csak üdvözölni lehet - mondotta.

- a mezőgazdasági szakemberek jól tudják, hogy az intenzív növénytermesztés és az állattenyésztés bizonyosfokú - eléggé nagymértékű - koncentrációt követel. a kukoricának 80-85 százalékát, a cukorrépának 75 százalékát már nagy összefüggő területekről gépekkel takarítják be, s a növénytermesztők sok más nagy teljesítményű berendezést alkalmaznak. nehéz elképzelni, hogy egy 1000 hektáros területtel rendelkező kisebb gazdaság 700-800 hektáron csakis kukoricát termeljen, márpedig az iparszerű termelési rendszerek gépeit legalább ekkora területen lehet csak gazdaságosan kihasználni. a 300-600-1000 állatot tartó tehenészetek sem a kis gazdaságoknak, valók, a 6000-20 000 állatot számláló sertés-hízótelepek szintén nagyobb termőterület-hátteret igényelnek. e nélkül nincs mód a korszerű technika és tartási rendszerek alkalmazására. ez az elv érvényesül lényegében a szakosodás tekintetében is.

/folyt.köv./
8.10/a

V-1200

- 10 -

bb.11./a termelőszövetkezetek.....1.folyt./-a

bár a termelőknek a szakosodással módjuk van az erők részleges egyesítésére a termelési rendszerekben is, mégis azt kell mondanom: a gazdálkodás felelőssége - az anyagi és az erkölcsi felelősség egyaránt - akkor érvényesül igazán, ha a téesz-kollektíva biztonságos helyi termelőbázissal, felszereléssel és a gazdálkodás egyéb tényezőivel rendelkezik.

- erélyesen szembe kell szállni minden olyan nézettel, ami az egyesülés kapcsán a téesz-demokrácia meglazulásához vezethet. arra gondolok, hogy a nagyobb gazdaságban, elveszhet, a tagság akkor, ha nincs áttekintése a dolgok rendje és menete felett, ha nem kap rendszeresen információt a gazdálkodási tervekről, eredményekről. a ,, nagy téesz - kis téesz - demokrácia,, szemlélet sehol és semmiképpen sem nyerhet létjogosultságot, mert ez az alapvető termelési célok elérését veszélyeztetné és akadályozná a kiegyensúlyozott, szakszerű termelőmunkát és a tagság személyes boldogulását.

- a téészek egyesülése nem mai keletű dolog, lényegében évek óta tartó folyamat. az elmúlt év január elsejével például 477 téesz egyesült, ekkor 267-tel csökkent a közös gazdaságok száma. miután azt tartjuk, hogy az egyesülő téészeknek már az első évben legalább olyan eredményt kell elérniük, mint korábban külön-külön, ezért nagy gonddal elemeztük az egyesült üzemek gazdasági helyzetének alakulását. nos, a tapasztalatok egyértelműen kedvezőek. a megyék többségében az egyesülő téészek a tervezettnél kedvezőbb eredménnyel zárták az évet, gazdasági helyzetük - éppen az egyesülés következtében - javult. egyes megyékben, esetenként azonban kisebb gondok adódhattak, néhány téesz hitelképtelenné vált és gazdasági pozícióik romlottak. ebből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy ezekben a gazdaságokban nem volt minden rendben az egyesülés megalapozásánál, s ezt a tanulságot a jövőben mindenhol meg kell szivlelni.

/folyt.köv./
8.15/a

161000

- 11 -

bb.11./a termelőszövetkezetek....2.folyt./-a

- a megyék tájékoztatása szerint idén a tavalyinál több egyesülésre lehet számítani. az egyesülésben részt vevő téeszkek száma valószínű meghaladja az ötszázat, s így mintegy háromszázzal csökken a közös gazdaságo száma. 1975-ben várhatóan 1620-1630 téesz működik majd az országban. átlagterületük - a háztájival együtt - az elmúlt évi 2900 hektárról körülbelül 3500 hektárra nő. a mezőgazdasági szakszövetkezetek száma szintén csökken; az egyesülés miatt, illetőleg a téeszkekbe történő beolvadás következtében várhatóan 40-50-nel kevesebb szakszövetkezet gazdálkodik idén az országban.

- ami a területi koncentráció megyénkénti alakulását illeti, nagyobb arányu egyesülésre lehet számítani - illetve ez már részben meg is történt - baranya, békés, csongrád, hajdu-bihar, heves, nógrád és tolna megyékben. ebben a hét megyében a tavaly egyesült téeszkeknél nem adódott gazdasági probléma, az első közös év tehát jól sikerült, valószínűleg ezért is terveznek az átlagosnál nagyobb arányu összevonást. a tavalyinál kisebb mértékben emelkedik az egyesülni kívánó téeszkek száma borsod és szabolcs-szatmár megyében, azonos szinten alakul győr-sopron, komárom, pest, somogy, szolnok és vas megyékben, és az előző évek nagyobb mértékű egyesülése miatt csökken az egyesülések száma bács-skikun, fejér, veszprém és zala megyében.

- az egyesüléseknél általában jól érvényesülnek a mém és a tot ezzel kapcsolatban közzétett közös irányelvei; ezek szerint az egyesülés ügyvitele nem akadályozza meg az idei évre szóló tervezést és a jó felkészülést. előnyös, hogy nagy számu kis területtel/ 1000-1500 hektárral/ rendelkező gazdaság egyesítette erőit, - ezt különösen fontosnak tartjuk - és helyes az is, hogy általában egyenlő erejű téeszkek kerültek ,, egy fedél ,, alá.

/folyt.köv./

8.20/a

12/1000

-12 -

bb.11./ a termelőszövetkezetek....3.folyt./-a

az egyesüléskor meghatározott esetekben a mém és a tot véleményező eljárására van szükség. egyebek között előzetes véleményt kell kérni akkor, ha háromnál több téesz kíván egyesülni, vagy ha az egyesülés ötnél több községet érint, illetve amennyiben az összevonással 10 000 hektáros, vagy ennél nagyobb területtel rendelkező gazdaság jönne létre. az illetékes minisztériumi bizottságok a kérelmeket - néhány kivételtől eltekintve - kedvezően bírálták el. visszautasításra csak akkor került sor, ha az egyesülés nem volt kellően megalapozva, legalábbis ez a tény megnyugtató módon nem derült ki a megküldött szakmai anyagból. ilyen esetekben póteljárásra van lehetőség, amennyiben az egyesülni szándékozó téeszkek továbbra is kitarthatnak eredeti elhatározásuk mellett.

- az egyesülések nyomán rövid és hosszútávon egyaránt arra lehet számítani, hogy a termelőszövetkezetek gazdálkodása erőteljesen fejlődik. a gazdálkodás korszerűsödése közvetett módon a lakosság ellátásában az eddiginél magasabb színvonal elérését teszi lehetővé a iv. ötéves terv utolsó évében, - amikor is a téeszkek 6,4-6,8 százalékos termelésfejlesztéssel számolnak - valamint a következő tervidőszakban - fejezte be nyilatkozatát dr.soós gábor államtitkár./mti/

-.-

bb.12. uj szövöde eperjesen

vid/ká/a/-cz

1975. február 17.

az ország egyik jelentős zsákkészítő üzeme a szegedi jutaárugyár már nem győzte kielégíteni a főként a mezőgazdaságban jelentkező igényeket, ezért a csongrád és a békés megye határán lévő eperjesi kendergyárban uj zsákszövődét alakított ki. az egymással szomszédos négy községben, eperjesen, gádoroson, nagyszénáson és fábiánsebestyénben bőven volt munkára jelentkező, akiket a vállalat saját autóbussa szállít a munkahelyre és vissza. az idén több mint egymillió négyzetméter gabonászsák szövetet készítenek az uj üzemben./mti/

8.30/a

12/1000

- 13 -

bb.13. takarmánykeverő üzem épül apajon

vid-gö/gné/p ká -cz

1975. február 17.

dömsöd-apajpusztán, a kiskunsági állami gazdaságban hamarosan elkészül az évente 3500 vagon teljesítményű takarmánykeverő üzem, amelyben sertés-, szarvasmarha- és baromfitápot készítenek. a gazdaság a pest megyei gabonafelvásárló vállalat-tal közösen építi az üzemet. a 15 millió forintos beruházással készülő takarmánykeverőben előreláthatólag márciusban kezdik meg a munkát. a gazdaság másik nagy beruházását, a 830 férőhelyes szakosított szarvasmarha-telepet a nyáron adják át rendeltetésének./mti/

bb.14. a magyar lengyel műszál-egyezmény jegyében:
elana szálát használ a pápai textilipar

vid/p kz/p -cz

1975. február 17.

a pápai textilgyárban több hónapos kísérlet után megkezdték a lengyel elana poliészter szál nagyüzemi alkalmazását. beszerzésére a magyar lengyel műszálegyezmény adott lehetőséget és felhasználásával jelentős nyugati importot pótolnak. a tervek szerint ebben az esztendőben már a pápai textilgyár termékeinek ötven százaléka elana szálát használ./mti/

bb.15. háromszázötven millió forint a délalföld villamosítására

vid/p kz -cz

1975.február 17.

a dél-magyarországi áramszolgáltató vállalat szakemberei tervet dolgoztak ki a duna-tisza közti tanyák folyamatos villamosítására. tavaly a helyi tanácsok és az érdekelt fogyasztók bizonyos hozzájárulásával együtt 25 millió forintos költséggel több mint 1.200 tanyán tették lehetővé a villanyvilágítást, villamos gazdasági és háztartási készülékek használatát. ezen kívül 100 mezőgazdasági üzem villamosították. az idén fokozott ütemben folytatják a tanyák, külterületek, mezőgazdasági üzemek villamosítását: összesen 350 millió forintot fordítanak a délalföldön ilyen és hasonló jellegű beruházásokra, az elektromos hálózat további bővítésére./mti/

8.10/p

-14-

bb. 16. csökkentik a gyógyszerek és növényvédőszer mellékhatását - új gyártástechnológia a neviki-nél

vid/p ká -cz

1975. február 17.

a **nehézvegyipari** kutató intézet vezetői az utóbbi évek egyik legjelentősebb eredményének tartják, hogy kutató gárdájuknak sikerült kidolgozni a **dichloroacetylchlorid** gyártási technológiáját. ezt az értékes anyagot eddig importból szerezték be hazai gyáraink, s számos gyógyszert, így például clorocidot, továbbá növényvédőszer készítettek felhasználásával. a fontos alapanyag hazai gyártása számos lehetőséget nyit majd a gyógyszer és növényvédőszer gyártásban és kutatásban egyaránt. ez a vegyület az alapanyaga ugyanis az ugynevezett antidotumoknak, amelyek segítségével kivédhető a gyógyszerek és növényvédőszer mellékhatása./mti/

bb.17. óvodaépítési akciók szolnok megyében

vid/p ká /-cz

1975. február 17.

a gyermekintézmények fejlesztése társadalmi ügyé vált szolnok megyében. egy év alatt tanácsi pénzforrásból és vállalati eszközökből csaknem kétezerrel bővítették az óvodai helyek számát. a megye lakossága által teljesített 144 millió forint értékű társadalmi munka csaknem egynegyedét fordították az óvodai elhelyezési gondok enyhítésére. a megyei tanács 1975-re újabb 1370 helyes fejlesztést irányzott elő. szolnokon két, egyenként százszemélyes könnyűszerkezetes óvodát építenek. az egyik gyermekintézmény felett nyolc szolnoki vállalat és üzem vállalt védnökséget. tiszafüreden befejezés előtt áll a hét és fél millió forint értékű, száz személyes, új óvoda kivitelezése. az építéshez hárommillió forintot adtak a helyi üzemek, tsz-ek és intézmények. ujszászon megkezdtek az óvoda bővítését, jászboldogházán száz személyes gyermekintézmény építését vették tervbe./mti/

8.25/p

-15-

bb.18. rendőrségi hírek

a/s/-cz

1975. február 17.

a borsod megyei rendőrfőkapitányság őrizetbe vétel mellett indított eljárást balogh józsef 53 éves segédmunkás, füzéri lakos ellen, mert szomszédja udvarán szóváltás közben zsebkéssel agyonszurta markovics zoltán 28 éves segédmunkás, helyi lakost.

almásfüzitő és szőny között vaszkó andrás 24 éves vasbetonszerelő, nyergesujfalui lakos féktávolságon belül, figyelmeztetés nélkül egy személygépkocsi elé lépett, amely elütötte. vaszkó andrás olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. /mti/

--

bb.19. budapesti közlekedési balesetek

s/a/-cz

1975. február 17.

xx. kerület nagy sándor ut és ősz-szabó jános utca kereszteződésében dr. szilágyi mihályné 32 éves adminisztrátor, budapesti lakos személygépkocsiját nem az út-és látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette és elütötte szívós ferenc 52 éves alkalmi munkás, budapesti lakost, aki életveszélyesen megsérült. a mentők kórházba szállították. dr. szilágyi mihályné vezető engedélyét a rendőrség bevonta és elletne az eljárást megindította.

xiv. kerület hungária körút 102. szám előtt szabálytalanul haladt át az uttesten czap istván 28 éves segédmunkás, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

kovács imre 63 éves nyugdíjas, budapesti lakos személygépkocsijával tilos jelzésen haladt át az v. kerület vigadó tér és apáczai csere jános utca kereszteződésén, és összeütközött egy taxi-személygépkocsival. kovács imre súlyos, nem életveszélyes, a taxi utasa könnyű sérülést szenvedett. a sérülteket a mentők kórházba szállította. kovács imre ellen eljárás indult.

/folyt.köv./
10.15/a

Tóth

- 16 -

bb.19./ budapesti.....folyt./-a

xi. kerület budai ut és dajka gábor utca kereszteződésében gulyás györgy 29 éves gépkocsivezető, budapesti lakos taxi-személygépkocsival nem adott áthaladási elsőbbséget és összeütközött egy személygépkocsival. péteri józsefné 73 éves nyugdíjas, budapesti lakos a személygépkocsi utasa súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett, a mentők kórházba szállították. gulyás györgy ellen eljárás indult. /mti/

--

bb.20.e. szabó margit textiltervező művész kiállítása komáromban

vid/ká/a/-cz

1975. február 17.

e.szabó margit budapesti textiltervező művész munkáiból nyitottak hétfőn kiállítást a komáromi csokonai művelődési központban. a művész 25 textilkompozícióját láthatják a komáromiak, népi motívumokat ábrázoló és modern stílusú színyegeket, térelváltató szövéseket, textiliákat. /mti/

--

felhasználható: 12.00 óra után!

bb.21. magyar-szovjet baráti találkozó tatabányán

vid/ká/a/-cz

1975. február 17.

hazánk felszabadulásának ünnepe alkalmából április végéig 29 turistacsoport érkezik a szovjetunióból komárom megyébe. a szovjet vendégek megismerkednek a megye üzemivel és találkoznak a lakossággal, a gyárak, termelőszövetkezetek kollektíváival. e program keretében hétfőn 34 tagú csoportot fogadtak a tatabányai cementgyárban. az üzem vezetői tájékoztatták eredményeikről, terveikről a szovjet vendégeket, bemutatatták a város nevezetességeit, majd a gyár szocialista brigádjai baráti találkozóra hívták őket. /mti/

10.40/a

- 17 -

Tóth

felhasználható: 17.00 óra után!

bb.22. szentgyörgyi józsef festőművész kiállítása dorogon

vid/ká/a/-cz

1975. február 17.

szentgyörgyi józsef festőművész alkotásaiból nyitottak hétfőn kiállítást a dorogi józsef attila művelődési központban. a fiatal művészek ez az első önálló bemutatkozása.
/mti/

-. -

bb.23. technikai rekonstrukció a dunántúli kőolajipari gépgyárban

vid/ká/a/-cz

1975. február 17.

az utóbbi 2 év alatt 40 százalékkal növelte az olajipar által használt berendezések és szerszámok gyártását a nagykanizsai székhelyű dunántúli kőolajipari gépgyár. az igények e berendezések iránt változatlanul fokozódnak, ezért mintegy 200 000 000 forintos technikai rekonstrukciót hajtanak végre a gyárban. elsősorban az olajkutak furásánál használt görgős furófejek gyártásának fejlesztését fokozzák, amiből jelentős export rendeléseik vannak, többségében a szocialista országokban gyártott, szerszámgépeket, esztergapadokat állítanak munkába amelyek a meglévő gépeknél négyszer-nyolcszor nagyobb teljesítményűek. a technikai rekonstrukcióhoz szükséges építőipari munkák megkezdődtek. /mti/

-. -

bb.24. ahol örülnek a hidegnek - a fertő-tó befagyására számítanak a nádaratók

vid/p ká -cz

1975. február 17.

hétfőre virradóra győr határában és sopron környékén a talajszinten mínusz 13 fokos hőmérsékletet mértek, sőt a soproni hegyvidék északi fekvésű völgyeiben mínusz 15-18 fokra süllyedt a hőmérő higanyszála. kemény hidegre virradtak a fertő-tó partján is. a partszéleken, a nád között megkezdődött a jégképződés. pillanatnyilag szünetel a nádaratás, mert a most képződő jeget már nem tudják a traktorok feltörni, az viszont még nem is bírja meg az aratógépeket. a hidegnek legjobban a nádaratók örülnek és azt várják, hogy legalább 10 centiméter vastag jégréteg képződjön. ekkor teljes erővel elkezdődhet az aratás. eddig nagyon nehéz körülmények között 1 millió 200 ezer kéve nádat arattak le.

a kisalföld folyóin és a szigetközi duna-ágakban is megjelent hétfőn reggelre az ugynevezett parti gallérjég. ha a hideg tartósan bizonyul, rövidesen jégzajlással is számolnak. a halastavakat már vékony jégréteg borítja. /mti/

11.30/p

-. -
-18-

bb.25. zomborban játszik a kecskeméti színház

vid/ká/a/-cz

1975. február 17.

rendszeres művészi, baráti kapcsolat alakult ki kecskemét és zombor színházai között. az idén már harmadszor látogat vendégszereplésre a kecskeméti színház és a zombori népszínház kollektívája. a kecskeméti katona józsef színház művészei hétfőn utaztak el a jugoszláviai városba. ezúttal shakespeare: jános király című drámáját mutatják be a zombori közönségnek, két alkalommal, ruszt józsef rendezésében. a zombori népszínház április 9-10-én viszonozza majd a kecskeméti vendégjátékát. /mti/

-. -

felhasználható: 15.00órától!

bb.26. egy év alatt több mint száz millió forinttal nőtt a termelési érték - zárszámadás az ország legnagyobb termelőszövetkezetében

vid/ká/a/-cz

1975. február 17.

hétfőn tartotta 1974. évi zárszámadási közgyűlését az ország legnagyobb közös gazdasága, a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezet. a vezetőség beszámolóját szabó istván/terjesztette elő. elmondotta: a rendkívül kedvezőtlen esztendő ellenére több mint száz millió forinttal nőtt a szövetkezet termelési értéke. a növénytermelés 43, az állattenyésztés pedig huszonhárom millió forinttal adott többet mint a tervezett. a hotobágyi földeken egész sor kiemelkedő eredményt értek el. 3500 hektáron termeltek búzát, s 47,17 mázsa volt a hektáronkénti átlag. a vörös csillag tsz 1500 vagon kenyérgabonát adott el az államnak. a kukorica termésátlaga meghaladta a nyolcvan mázsát, cukorrépából 735, burgonyából pedig 417 mázsát takarítottak be hektáronként.
/folyt.köv./
11.45/a

-19 -

10/12/41 I elnök

bb.26./ egy év alatt.....folyt./-a

a szövetkezet nagy mennyiségű hus-és csemegeáruval járult hozzá debrecen, nádudvar és tetétlen lakosságának ellátásához: három csemege boltot, két zöldség üzletet és két éttermet üzemeltetnek. a közös gyors ütemű gyarapodása mellett tördtek a háztájival is. 1974-ben a szövetkezet útján 639 hizottmarhát, 13 511 sertést és 368 ezer liter tejet értékesítettek a háztájiból.

a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezet vagyona a mostani zárszámadás adatai szerint 895 millió forint , míg a megelőző számadáskor 698 millió forint volt./mti/

--

bb.27. halálos balesetek vidéken

a/-cz

1975. február 17.

baja határában molnár józsefné 38 éves könyvelő, bácsalmási lakos személygépkocsiját nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, a kanyarban áttért a baloldalra és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsival. a baleset következtében molnár józsefné a helyszínen meghalt, utasai közül serfőző éva 20 éves betanított munkás, madarasi lakost életveszélyes állapotban szállították kórházba, ahol meghalt. a két személygépkocsi utasai közül turcsányi józsef 22 éves műszerész bácsalmási lakost életveszélyes, molnár hella 15 éves gimnazista, bácsalmási és koch tiborné 43 éves védőnő köröshegyi lakost súlyos állapotban szállították kórházba, hárman könnyű sérülést szenvedtek, akiket elsősegélyben részesítettek.

bugac község külterületén vakulya istván 38 éves szakszövetkezeti tag, helyi lakos által hajtott fogatot a megvadult lovak elragadták, miközben a lovaskocsiról leesett az utas tóth pál 76 éves nyugdíjas, bugaci lakos és olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a körülmények tisztázására vizsgálat indult./mti/

--

12.00/a

- 20 -

bb.28. tüzet okozott a rossz, kiégett oldal falu kályha

a/-cz

1975. február 17.

szombaton reggel kigyulladt siófokon kertész tiber tessedik sámuél utca 19 szám alatti lakóháza. a tüzet a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a szabálytalan, kiégett kályha nyílásán keresztül kihullott parázs okozta. meggyulladt a szoba berendezése, majd a tűz áterjedt a lakóház fűdésméregre és tetőszerkezetére is. a tüzet a siófoki önkéntes és a székesfehérvári állami tűzoltók rövid idő alatt eloltották. az anyagi kár így is megközelíti a százezer forintot.

x x x

vasárnap éjjel tűz volt a béalapátfalvai cementgyár építkezés területén. egy felvonulási raktárépület gyulladt ki. az épületben műszaki berendezéseket, különböző anyagokat és alkatrészeket tároltak. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a tüzet feltehetően a helyiség fűtését biztosító villanykályha okozta. a keletkezett tüzet az építkezés dolgozói több vödör vízzel eloltották. a tűz keletkezésének okát és körülményeit bizottság vizsgálja. az anyagi kár jelentős./mti/

--

bb.29. kari tapiola,

ie/a/-cz

1975. február 17.

a finn szakszervezeti szövetség/sak/ titkára hivatalos látogatásra hazánkba érkezett./mti/

--

12.15/a

- 21 -

bb.30. otthonukban a csepregi négyes ikrek

vid/ká/a/-cz

1975. február 17.

a csepregi négyes ikrek - ildikó, adrien, katalin és zsuzsa -, akik a világ első életbenmaradt egypetéjű leány négyes ikrei, hétfőn hazatértek csepregi otthonukba. tíz nap híján három hónapot töltöttek a szombathelyi markusovszky kórház csecsemőosztályán. koraszülöttek lévén életük első napjait inkubátorban töltötték, majd ahogy erősödtek, fokozatosan szoktatták őket a normális életkörülményekhez. szerencsére mind a négyen kitűnő egészségnek örvendenek, mindössze az először világra jött ildikó volt néhány napig náthás. 2000 gramm körüli születési súlyuk megkétszereződött, sőt kati és adrien már 4 kiló 40 dekás. hosszú kórházban-tartózkodásuk oka az influenzajárvány volt.

az orvosi gondokodás természetesen odahaza sem hiányzik majd. dr.cholnoki péter főorvos és dr.gagyai dénes osztályos orvos rendszeresen felkeresi őket, figyelemmel kíséri fejlődésüket. az állam 3 éves korukig állandó gondozónőt ad melléjük, aki segíti a család mindennapi teendőit. a kovács familia anyagi helyzetéről is gondoskodnak. a család havonta 6300 forint gyermekgondozási segélyt és családi pótlékot kap.

az ideiglenes csepregi otthonban - amit a tanács utalt ki a társadalmi összefogással nyárra felépülő kétszintes családi ház elkészültéig - minden készen várta a négy kislányt. a tiszta butoripari vállalat szombathelyi gyáregysége speciális pelenkázót, kiságyakat készített. miskolcra már korábban megérkezett a babakocsi. takarók, bébiholmik, játékok, a különböző vállalatok és intézmények ajándékai várták a csöppsegeket. a 4000 lelkes nyugat-magyarországi nagyközség lakói szeretettel, segítőkész kezekkel fogadták ifjú lakóikat.

/mti/

-. -

13.05/a

- 22 -

bb.32. békevonat székesfehérvárról a szovjetunióba

vid/ká/a/-cz

1975. február 17.

békevonat indult hétfőn székesfehérvárról a szovjetunióba. a résztvevők - háromszázötven fejér megyei nagyi-zemi munkás, tsz-gazda és értelmiségi - leningrád, moszkva és kijev nevezetességeivel ismerkednek, s baráti találkozón vesznek részt./mti/

-. -

bb.31. szakmunkástanulók versenye szombathelyen

vid/ká/a/-cz

1975. február 17.

nagyszabású megyei vetélkedő kezdődött hétfőn szombathelyen, a 405. számú ipari szakmunkásképző intézetben. nyolcvanöt szakmunkástanuló, tizenhárom szakmát képviselve, versenyez a szakma kiváló tanulója címért. hétfőn az elméleti felkészültségükről adtak számot a tanulók, gyakorlati tudásuk bizonyítására pedig kedden és szerdán kerül sor. a megyei verseny szakmánkénti első helyezettjei jutnak majd el az országos döntőre./mti/

-. -

bb.33. meglopta partnerét - egy év két hónapi szabadságvesztésre ítélték

vid/ká/a/-cz

1975. február 17.

horváth erzsébet 28 éves pusztaszabolcsi lakos fiatal kora ellenére már többször állt a bíróság előtt lopásért és közveszélyes munkakerülésért. tavaly nyáron megismerkedett egy székesfehérvárról átutazó fiatalemberrel, együtt italoztak, majd egy alkalmi szállásra mentek. horváth erzsébet kihasználva partnere ittasságát ezer forintot ellopott a pénztárcájából.

az ügyben a székesfehérvári megyei bíróság fellebbezési tanácsa hozott jogerős ítéletet. visszaesőként és elhárításra képtelen állapot kihasználásával elkövetett lopás bűntette miatt horváth erzsébetet egy év két hónapi szabadságvesztésre, valamint a közügyektől két évi eltiltásra ítélte./mti/

13.20-/a

-. -

- 23 -

bb.34. időjárásjelentés

a/-cz

1975. február 17.

a meteorológiai intézet jelenti 1975. február 17-én,
hétfőn 13.00 órakor:

száraz, hideg idő

Közép-európa fölött hatalmas kiterjedésű magas légköri képződmény helyezkedik el, melynek területén - a benne uralkodó lassu leszálló légmozgások hatására - általában derült, száraz, de erős éjszakai lehülés miatt az évszaknak megfelelően kissé hűvösebb az idő. csapadékosabb időjárás a brit-szigeteken, délkelet-európában és a szovjetunió európai területének északi felén található, az előbbi helyeken többfelé esik az eső, a fekete-tenger nyugati partvidékén, valamint a szovjetunió egyes vidékein pedig havazik.

hazánkban vasárnap a balaton-budapest-eger vonaltól északra 4-7, máshol viszont egyáltalában nem, vagy csak 1-3 órát sütött a nap. a dunántul déli feléről elszórtan kisebb havasrást jelentettek, de ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége a 2 mm-t sehol sem haladta meg. vasárnap napközben általában 0 - plusz 5 fokig emelkedett a hőmérséklet. ma hajnalra általában minusz 5 - minusz 10 fokig, északkeleten helyenként minusz 10 - minusz 14 fokig hűlt le a levegő. hétfő délelőtti derült, száraz, napos idő volt. a zavartalan napsütés hatására az éjszakai erős lehülés ellenére 11 órára minusz 3 - plusz 1 fokig emelkedett a hőmérséklet.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 1,3 volt a százéves átlagnál 1,1 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 780 mm, alig változik.

várható időjárás kedd estig:

derült, száraz, hideg idő. a helyenként még élénk szél fokozatosan mérséklődik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 8 - minusz 13, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 0 - plusz 4 fok között.

/folyt.köv./

13.30/a

- 24 -

bb.34./ időjárásjelentés.....folyt./-a

távolabbi kilátások péntek reggelig:

időnként kissé megnövekvő felhőzet, csapadék nem valószínű. a hőmérséklet emelkedik.

Legalacsonyabb hajnali hőmérséklet: eleinte minusz 5 - minusz 9 fok között. később minusz 3 - plusz 2 fok között.

Legmagasabb nappali hőmérséklet: plusz 2 - plusz 8 fok között. jelentős mennyiségű csapadék / legalább 5 mm/ az ország területén nem várható.

a duna vízállása budapestnél : 263 cm.
/mti/

-.-

bb.36. gyermekvédelmi napok kezdődtek csongrád megyében

vid/ká/a/-cz

1975. február 17.

hétfőn gyermekvédelmi napok kezdődtek csongrád megyében. az eseménysorozatot hétfőn szegeden, a megyei tanács nagytermében hantos Mihály, a csongrád megyei tanács elnökhelyettese nyitotta meg. mintegy 400 szülői munkaközösségi elnök előttr. szentistványi Gyuláné, a hazafias népfront országos tanácsának titkára tartott előadást a gyermekvédelem és nevelés egyes kérdéseiről.

a következő napokban nemcsak szegeden, de hódmezővásárhelyen, szentesen, makón, csongrádon és a községekben is számos ankétot, vitát rendeznek a hátrányos körülmények között élő gyermekek, az állami gondozottak helyzetéről, gyermek és ifjúságvédelmi témákról, az oktatáspolitikai határozat végrehajtásának tapasztalatairól. /mti/

-.-

13.35/a 1614⁰⁰

- 25 -

bb.35. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke február
17-én 13.00 óráig

se/a/-cz

1975. február 17.

1. a vizellátás javítása
2. vitorlások kenéséről
3. a magyar kultúra napjai
4. leveszöldség-csomagok
5. eü.tervek
6. az ipari tanulók új tantárgya
7. monográfia lentiről
8. földkéreg kutatás
9. rádiómuzeum
10. albérlőket csapott be
11. soós gábor nyilatkozata
12. új szövőde eperjesen
13. takarmánykeverő apajon
14. elana szál
15. a délalföld villamosítása
16. új gyártástechnológia a neviki-nél
17. óvodaépítés szolnok megyében
18. rendőrségi hírek
19. balesetek
20. kiállítás komáromban
21. magyar-szovjet baráti találkozó tatabányán
22. kiállítás dorogon
23. technikai rekonstrukció a dunántúli kőolajipari gépgyárban
24. nádaratás
25. zomborban vendégszerepel a kecskeméti színház
26. zárszámadás nádudvaron
27. balesetek vidéken
28. tűz
29. finn szakszervezeti küldöttség
30. otthonukban a négyesiknek
31. szakmunkástanulók
32. békevonat
33. meglopta partnerét
34. időjárásjelentés
35. hirjegyzék.

/mti/

13.40/a

-.
- 26 -

bb.37. hazaérkezett a skandináv államokban járt butoripari
delegáció

k/ol/mm/ie/a/-cz

1975. február 17.

hazaérkezett a skandináv államokból a dobrotka lászló
könnyüipari miniszterhelyettes által vezetett butoripari
delegáció. a küldöttség útja során tárgyalt a norvég ipar-
ügyi miniszterrel és a finn iparügyi államtitkárral, s talál-
kozott a norvég, svéd és finn butoripar vezető személyisé-
geivel.

a magyar butoripar rekonstrukciója az v.ötéves terv idő-
szaka alatt folytatódik, s így a delegáció megbeszélései fő-
ként azokat a témákat érintették, amelyekben munkamegosztást
alakíthat ki a skandináv országok, ezen belül elsősorban finn-
ország butoriparával.

1 butoriparunk

megállapodás jött létre arról, hogy ez év tavaszán
finn butoripari szakdelegáció érkezik magyarországra az együtt-
működés konkrét lehetőségeinek tanulmányozására./mti/

-.
-

bb.38. téli barlangtura a bükkben

vid/ká/a/-cz

1975. február 17.

a borsodi bányász barlangkutató csoport a téli hónapok-
ban is rendszeresen felkeresi az általuk a bükkfennsík-
korábban feltárt, ugynevezett szivárvány-barlangot. a téli
leszállásokat az indokolja, hogy az őszi esőzések során a
földalatti karszt-járatokba lehuzódó víz hatalmas mennyisé-
gű törmelékkel sodort magával, s a korábban már feltárt jára-
tok közül többet eltömött, másokat, amelyeket a kutatók ed-
dig nem ismertek, felszabadított.

a hét végét a borsodi bányász-barlangászok a szivárvány-
barlangban töltötték, ahonnan hétfőre virradóan tértek meg.
leszállásuk során az eltömött járatokat megtisztították és
új sziklahasadékokat térképeztek fel.

a barlangkutatók tevékenységét a téli hideg nem zavarja,
mert a földalatti járatokban a hőmérséklet plusz öt-nyolc
fok között ingadozik./mti/

-.
-

13.55/a

- 27 -

bb.39. köszönetnyilvánítás

tr/p -cz

1975. február 17.

a ludas matyi szerkesztősége és pártszervezete, valamint ősz ferencné és családja köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik ősz ferenc elhunyt alkalmából személyesen, levélben, koszoru és virág küldésével fejezték ki részvétüket és osztoztak a gyászban.
/mti/ --

bb.40. elhunyt világhy károly gyémántdiplomás egyetemi tanár

vid/p ká -cz

1975. február 17.

vasárnap 92 éves korában elhunyt világhy károly, a keszthelyi agrártudományi egyetem mosonmagyaróvári agrártudományi karának gyémántdiplomás, nyugalmazott tanára, aki 1912 óta dolgozott a mezőgazdasági szakemberképzésben, s a tudományos kutatásban. 1919-ben a tanácsköztársaság mosonmagyaróvári kormánybiztosa tisztét töltötte be.

1962-ben aranydiplomát, 1972-ben gyémántdiplomát kapott.

temetéséről később intézkednek./mti/ --

bb.41. elhunyt juhász andrás, a munkásmozgalom régi harcosa

vid/p ká -cz

1975. február 17.

juhász andrás a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetés tulajdonosa, a partizán szövetség tagja életének 77. évében elhunyt. búcsúztatása 1975. február 24-én 13 órakor lesz debrecenben, a köztemetőben.

az mszmp debreceni városi bizottsága.

/mti/ --

13.45/p

-28-

Tb1420

bb.42. előtérben a gyermek- és közétkeztetés színvonalának növelése - a magyar szakácsok és cukrászok szövetségének közgyűlése

t kf/tr/p ie- cz

1975. február 17.

a magyar szakácsok és cukrászok szövetsége hétfőn a béke szállóban tartotta évi közgyűlését, amelyen résztvett molnár károly belkereskedelmi miniszterhelyettes.

a szövetség tevékenységéről venesz józsef, elnök számolt be. hangsúlyozta, hogy a szövetség a szakmai közvélemény elismert fóruma lett, s az elmúlt évben hasznos segítséget nyújtott a vendéglátóipari gépszerkezlet összeállításához, a gyártmányfejlesztéshez, az élelmiszer- és konzervipar választékának bővítéséhez, az étkezési kultúra színvonalának növeléséhez. a szövetségnek 1.400 egyéni és 45 testületi tagja, valamint 14 gasztronómiai társasága van.

a közgyűlés meghatározta a szövetség idei legfontosabb tennivalóit, amelyek között első helyen a gyermekélelmezés és a munkahelyi étkeztetés fejlesztését segítő munka áll. a szövetség és tagjai kötelességüknek tekintik, hogy a gyermekeket, a jövő vendégeit „rászoktassák”, a helyes, modern étkezési kultúrára. ennek érdekében gondot fordítanak a gyermekélelmezési vállalatnál a táplálkozástudomány alapjainak kialakított helyes technológiák széleskörű elterjesztésére. a szülőket és a nevelőket anket-sorozatokon ismertetik meg a gyermekek helyes táplálkozásával. a munkahelyi étkeztetésben - jóllehet a legtöbb ipari és vendéglátó vállalat már megértette, hogy az anyagi áldozatvállalás a munkaerőmegtartásában, a jó munkahelyi közérzetben megtérül - a szövetség is sürgeti a jelenlegi forintnormák rendezését, mert az elavult normák már veszélyeztetik a kormány érvényes határozatának megvalósítását is. az üzemi étkeztetésben a gyakran ismétlődő, a szénhidrátban és kalóriában túl gazdag fogások helyett - természetesen a dolgozók munkavegzésével járó kalóriavesztést figyelembe véve - fehérjékben és vitaminokban dúsabb étrendeket kell összeállítani. a szövetség felhívta a kereskedelmi vendéglátásban dolgozó tagjait a napi menükinálat gondosabb kialakítására, a könnyű esti menük bevezetésére, valamint a háziasszonyok munkáját könnyítő félkész- és készételek rendszeres árusítására.

a közgyűlésen bejelentették, hogy a szövetség pályázatot hirdetett, amely szerint magas színvonalú szakmai tevékenységük elismeréseként a vendéglátóipari üzletek elnyerhetik a szövetség dicséretét és védnökségét. a védnökségi tábla az üzletet arra kötelezi, hogy a meghatározott szakmai szintet, és kínálatában az egészséges táplálkozásnak megfelelő választékot állandóan tartsa. ellenkező esetben a dicséret táblát és a védnökséget visszavonják.
/mti/ --

14.00/p

-29-

Tb1420

bb.43. szlovák nemzetiségi emlékeket kutatnak nyiregyházán

vid/ká/a/-cz

1975. február 17.

szlovák nyelvjárást és kulturális örökséget kutató csoport - tirpák munkaközösség - alakult hétfőn nyiregyházán. az 1753-ban nyiregyházára és környékére települt tirpákok és mai leszármazottaik életére, szokásaira, hagyományaira vonatkozó kutatásokat már korábban is folytattak nyiregyházán. a most megalakult, pedagógusokból, nyelvészekből, muzeológusokból álló munkacsoport feladata a kutatások, hagyománygyűjtések összefogása lesz. tanulmányozzák a tirpák nyelv sajátosságait, összegyűjtik néprajzának tárgyi és szellemi emlékeit, s mindezeket dokumentálják. terveik között szerepel egy tirpák tanyabokor, település felállítása a sóstói falumuzeumban.

a kutatócsoport szoros kapcsolatot épít ki a békés megyei muzeumi szervezettel, amely központja a szlovák nemzetiségi hagyományok kutatásának. /mti/

-. -

bb.44. meghalt balogh jános, a párt-és munkásmozgalm régi harcosa

gg/a/-cz

1975. február 17.

balogh jános, a párt-és a munkásmozgalm régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 65 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása február 20-án, 15órakor lesz a rákospalotai temetőben.

mszmp x. kerületi bizottsága.

/mti/

-. -

14.20/a

- 30 -

bb.45. agrárklub nyílt makón

vid/p ká -cz

1975. február 17.

makón a tsz-ek területi szövetsége székházában, eddig kihasználatlan helyiségek átalakításával, agrárklubot rendeztek be. itt találkoznak a hagymatermesztéséről híres makói józsef attila, kossuth, lenin és uttörő tsz szakemberei.

a magyar agrártudományi egyesület helyi csoportja kidolgozta programját. előadássorozatot rendeznek, amelynek egyik fő témája a gépesített nagyüzemi hagymatermesztés továbbfejlesztése. a klub működéséhez a helyi közös gazdaságok anyagilag is hozzájárulnak. /mti/

-. -

bb.47. üzembe helyezték az első két ivóvíz-gáztatlanító berendezést békéscsabán

vid/p fm -cz

1975. február 17.

hétfőn békéscsabán az ugynevezett vandhádi víznyerő műnél üzembe helyezték azt a két speciális berendezést, amely a vízből a robbanásveszélyes gázokat eltávolítja.

x x x

békés megye furott ivóvíz-kutjai jelentős mennyiségű robbanásveszélyes metángázt tartalmaznak. a gázos víz robbanása következtében 1973-ban és 1974-ben súlyos, sőt halálos balesetek is előfordultak. a vízből felszabadult gáz robbanása következtében ment tönkre két évvel ezelőtt a békéscsabai konzervgyár víztornya is, amelyet az üzem saját kutjából tápláltak. e súlyos probléma megszüntetése érdekében a békés megyei víz- és csatornamű vállalat, a békés megyei tanács és az országos vízügyi hivatal 1973-ban nyilvános pályázatot hirdetett olyan szerkezetek konstruálására, amelyeknek alkalmazása a robbanásveszélyes gázt kiválasztja a vízből. a pályázatra 30 mű érkezett, amelyek közül hatot fogadott el a bírálóbizottság és további négyet vásárolt meg a békés megyei víz- és csatornamű vállalat. a vállalat műhelyében a gépcsoport a megvásárolt tervek alapján két szerkezetet elkészített. ezeket helyezték most üzembe a békéscsabai ugynevezett vandhádi vízműtelepen. amennyiben a szerkezet beválik, a megye további 39 víznyerő helyén építenek be hasonló berendezéseket mintegy 80-90 millió forintos költséggel. /mti/

-. -

14.40/p

-31-

15³⁰g

bb.46. új abc-áruház kisterenyén

vid/fm/a/-cz

1975. február 17.

öt és félmillió forintos költséggel abc-áruházat létesítettek kisterenyén. az egyesült zagyva völgye áfész 550 negyzetméter alapterületű üzletének kivitelezési költségéhez másfélmillió forinttal járult hozzá a belkereskedelmi minisztérium. az abc-áruház elsődleges feladata lesz megjavítani a 8 000 lakosu nagyközség új, nyugati lakótelepének ellátását, s még az idén autóparkoló helyet is kialakítanak az áruház előtt, hogy a közelben húzódó 21-es műút utasait is kiszolgálhassák./mti/

--

bb.48. németh lászló jános költőre emlékeztek győrött

vid/ká/a/-cz

1975. február 17.

a tragikus sorsu költő, németh lászló jános halálának 30. évfordulóján emlékünnepséget rendeztek hétfőn a róla elnevezett győri általános iskolában. a költő nevét márvány emléktáblán örökítették meg. az emléktáblát leleplezése után megkoszorúzták. az ünnepségre meghívták a háboru alatt győrben működő józsef attila irodalmi kör tagjait, akik együtt tevékenykedtek németh lászló jánossal. kucsera lászló rendőr vezérőrnagy, a költő volt harcostársa közös multjukról, meghurcoltatásukról, a nyilas terror rémtetteiről beszélt az iskola diákjainak. az uttörőcsapat és az irodalmi színpad drámai epizódokat mutatott be a költő életéből, és válogatást adott elő németh lászló jános verseiből./mti/

--

bb.49. csapágy-szaküzlet - debrecenben

vid/fm/a/-cz

1975. február 17.

hétfőn csapágy-szaküzletet nyitottak debrecen új városnegyedében, a darabos utcai lakótelepen. 2.6 millió forintos árukészlettel, több mint 360 féle cikkel várja az új bolt a vásárlókat. az utánpótlás folyamatos és jelentősen bővül. ugyanis 2.8 milliárd forintos költséggel korszerűsítik a debreceni csapágygyárat, s a rekonstrukció befejezése után a jelenlegi 19 millió helyett 25 millió csapágyat gyártanak évente, s több száz cikkfajtaival bővül majd választék is./mti/

--
- 32 -

14.45/a

1530 g

bb.50. „főzési premier”, pakson - 3000 adagos konyha az atomerőmű építőinek ellátására

vid/p fm -cz

1975. február 17.

pakson új lakótelepén megkezdte működését az első magyar atomerőmű építőinek ellátására hivatott háromezer adagos konyha és a hozzá csatlakozó 800 személyes étterem. a rekord idő alatt létrejött építmény kivitelezője a tolna megyei állami építőipari vállalat, üzemeltetője pedig az öt détdunántuli megye közétkeztetésében résztvevő mecsekvidéki vendéglátó vállalat, amelynek ez a száznyolcvanegyesedik egysége.

hétfőn volt a „főzési premier”, a legkorszerűbb berendezésekkel, eszközökkel felszerelt konyhában, s délben ültek először asztalhoz az üvegfalu, szépen berendezett étteremben. az indulás napján kétszáz dolgozónak tálaltak, de nap mint nap többen étkeznek majd itt, hiszen jelenleg is másfélezren dolgoznak a beruházáson, az év végéig pedig további ezer dolgozót várnak.

a két hetes „üzemi próba”, alatt csak ebédet készítenek, márciustól azonban reggelivel, vacsorával is várják az építőket.

az év közepétől hatalmas ételkombináttá bővül ez a létesítmény. nyárra elkészül a 300 személyes bisztró és a 200 személyes eszpresszó./mti/

--

bb.51. kisipari termékbemutató salgótarjában

vid/p fm -cz

1975. február 17.

csaknem 100 millió forint értékű árut termelt tavaly a nógrád megyében működő 1910 kisiparos, s ezenkívül megépítettek 1200 lakást is. a xi. pártkongresszus tiszteletére 314 nógrádi kisiparos tett felajánlást, amit a salgótarjáni kisiparosok máris teljesítettek: másfélmillió forint értékű társadalmi munkával segítettek egy általános iskola négy tanteremmel való bővítését. sokrétű munkájukat tükrözi a hétfőn salgótarjában megnyílt kiállítás is, amelyen a kisiparosok késztermékein - cipőkön, ruhákon, diszmi- és szőrmeárúkon, lakberendezési tárgyakon - kívül a látogatók képet alkothatnak a kisiparosok széles körű szolgáltatói tevékenységéről is. a salgótarjánihoz hasonló termékbemutatót rendeztek balassagyarmaton is.

/mti/

--

14.50/p

-33-

1535 g

bb 52. megnyilt a patentinform ,75 nemzetközi kiállítás

t sz/mm ie bzs -cz

1975. február 17.

a kohó- és gépipar műszaki-szellemi eredményeit ismertető nemzetközi kiállítás nyílt hétfőn patentinform ,75 címmel a kgm rákóczi uti technika házában. az ezuttal harmadizben megrendezett patentinform bemutató 760 négyzetméternyi kiállítási területén 36 magyar ipari és külkereskedelmi vállalat és a többi kgst-országból 15, főleg licenc-eladással és vásárlással foglalkozó intézmény vesz részt, bemutatóva több száz vállalat legújabb műszaki-szellemi kutatási eredményeit.

a kiállítás alkalmából tartandó konferencián a következő napokban 39 előadás hangzik el, ezeken szó lesz aktuális licencpolitikai kérdésekről a villamos-, gép- és járműiparban, valamint a kohászatban alkalmazott legújabb ujitásokról, találmányokról, szabadalmakról, know how-król.

a kiállítás megnyitójára előtti gácsi miklós kohó- és gépipari államtitkár sajtótájékoztatóján többek között elmondta, hogy a patentinform kiállításnak és konferenciának fontos szerepe van a műszaki fejlesztésben. elmondta, hogy a kgm felügyelete alá tartozó vállalatoknak jelenleg 136 licenc-szerződésük van. ezek közül 63-at már bevezettek, 73 témában jelenleg is folynak a tárgyalások a partnerekkel.. a licencvásárlásokat az elmúlt években a kgm 160 millió forinttal támogatta. az utóbbi időben megelégnék ugyan a licencok átvétele a szocialista országokból, elsősorban a szovjetunióból és az ndk-ból, de még mindig nem használjuk ki kellőképpen a kgst országok közötti szocialista együttműködés nyújtotta lehetőségeket. a mostani kiállítás és konferencia elősegíti egymás eredményeinek jobb megismerését, és várhatóan tovább bővíti a kgst-n belüli licenc-forgalmat.

gácsi miklós ezután az ujitói-feltalálói mozgalom eredményeiről szólva elmondta, hogy a iv. ötéves terv első négy évében a kgm területén 107 ezer ujitási javaslatot nyújtottak be, amelyekből a vállalatok több mint 40 ezret hasznosítottak. a találmányok száma az előző ötéves tervidőszakhoz képest mintegy 25 százalékkal növekedett, amely már akkor is mintegy négy-milliárd forintnyi eredményt hozott.

/folyt. köv./

15.25/bzs

- 34 -

16⁰⁰g

bb 52. /megnyilt .. 1. folyt./bzs

az államtitkár befejezésül az 1980-ig terjedő tervidőszak feladatairól szólva kiemelte, hogy mind mennyiségileg, mind minőségileg fokozni kell a hazai és külföldi műszaki ismeretek cseréjét, növelni kell a kgst országokból származó licenc-vásárlásokat, hatékony együttműködést kell megvalósítani, azért is hogy a szocialista országok elkerüljék a párhuzamos kutatásokat, fejlesztéseket.

a patentinform ,75 kiállítást a látogatók február 23-ig kereshetik fel naponta 9 és 17 óra között. /mti/

.-

bb 53. kitüntetés

gg hi bzs -cz

1975. február 17.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa dr. péter rózsza kossuth-díjas és állami-díjas akadémiai levelező tagnak, az egyetemi számítógéptudomány tanácsadójának kiemelkedő oktató-nevelő és tudományos munkássága elismeréséül a magyar népköztársaság zászlórendje kitüntetését adományozta. a kitüntetését losonczy páál, az elnöki tanács elnöke adta át. jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, dr. kornidesz minály, az mszmp kb osztályvezetője, és dr. polinszky károly oktatási miniszter. /mti/

.-

bb 54. felhasználható: 17 óra után!

magyar-szovjet barátsági hét hajdu-bihar megyében

vid/fm bzs -cz

1975. február 17.

magyar-szovjet barátsági hetet rendezett a hazafias népfront hajdu-bihar megyei és debreceni városi bizottsága. ahétfőn hajduszoboszlón tartott megnyitó ünnepségen dr. süttő sándor, a népfront megyei bizottságának alelnöke mondott beszédet.

ugyancsak hétfőn debrecenben, a filmmuzeumban „eisenstein rajzai,, címmel kiállítás nyílt, a hazafias népfront városi klubjában pedig szovjetunióban járt fiatal üzemi munkások és komszomolisták találkozására került sor. /mti/

15.30/bzs

- 35 -

16⁰⁰g

bb 55. a turizmus fejlesztésének távlati koncepciója -
ülést tartott az országos idegenforgalmi tanács

t kg/s ie bzs -cz

1975. február 17.

a turizmus fejlesztéséről tanácskozott hétfői ülésén az országos idegenforgalmi tanács szurdi istván belkereskedelmi minisztere elnökletével.

megtárgyalták az idegenforgalmi alap felosztását az idei évre. a 355 millió forintot az intéző bizottságok támogatására, a balaton, a dunakanyar idegenforgalmi létesítményeinek továbbfejlesztésére, új kempingek, bungaló-telepek építésére, a régiók korszerűsítésére fordítják, s ebből az összegből segíti a bizottság többek között a színvonalas idegenforgalmi kulturális programok lebonyolítását.

a tanácskozáson szó volt a turizmus távlati koncepciójáról. három éves munka után most készült el az a tervzet, amely 1990-ig vázolja fel a belföldi idegenforgalom fejlesztésének főbb irányait. az életszínvonal és a szabadidő növekedésével a turizmus mindinkább tömegmozgalommá fejlődik. ezt jelzi, hogy idén várhatóan 8 milliárd forintot fordít a lakosság a turizmussal kapcsolatos kiadásokra. a tömeges igények kielégítésére előtérbe kerül az olcsó szálláshelyek számának növelése, s korszerűsíteni kell a kedvezményes üdültetési rendszert. ezen belül az állami támogatást továbbra is a gyermek, az ifjúsági, a nagycsaládos, a gyógy- és a nyugdíjas üdültetés fejlesztésére kell fordítani. különösen megnövekszik az ipari tanuló és a szakmunkás fiatalok üdültetésének jelentősége. 1990-ben pedig az előrejelzések szerint már

30 milliárd

a kedvező fekvésű, jó természeti adottságú üdülőterületek, kirándulóközpontok kialakítása a koncepció szerint tovább folytatódik. ezeken a helyeken - de más területeken is - a komplex fejlesztés a legfontosabb, a szálláshelyek, az étkezési lehetőségek, a szórakozóközpontok, a közlekedés stb. arányos fejlesztése. az idei év végén várhatóan mintegy 260 ezer szálláshely áll összesen a bel- és külföldi turisták rendelkezésére, a számát a koncepció szerint 1990-ig 600 ezerre bővítik.

/folyt. köv./
15.35/bzs

helyek

- 36 -

1600g

bb 55. /a turizmus ... 1. folyt./bzs

az idegenforgalmi tanács befejezésül megtárgyalta a dunakanyar fejlesztését a következő tervidőszakban. az elgondolás szerint 70 ezerrel növelnék itt a szálláshelyek számát, és összesen 245 ezer ember üdülésére teszik alkalmassá ezt a területet. a fejlesztési program alapján többek között göd, szőlőliget, verőce és dunakeszi alakul majd át a duna mellett jól ellátott üdülő központokká. /mti/

-.-

bb 56. rendelet -kiegészítés a mezőgazdasági tsz-ek tagjainak továbbtanulásáról

i jf/zsu ie bzs hgy

1975. február 17.

a magyar közlöny 10. számában megjelent a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter rendelete, a mezőgazdasági tsz-ek tagjainak továbbtanulására vonatkozó jogszabály kiegészítéséről. a szabályozás az eddigiekhez képest további kedvezményeket biztosít a közös gazdaságok tagjainak, akiknek továbbtanulásához munkaidő-kedvezmény és tanulmányi szabadság ugyan eddig is járt, de korábban ezt csak azok kaphatták meg, akik a vezetőség engedélyével kezdték meg és folytatták tanulmányikat. a rendelet új vonása, hogy nincs szükség a vezetőség engedélyére, ha a közös munkában rendszeresen résztvevő tag az általános iskola elvégzése, a tsz tevékenységi körének megfelelő szakmában szakmunkás-bizonyítvány, illetőleg felsőfokú politikai képesítés megszerzése érdekében a megfelelő oktatási intézményben kíván továbbtanulni. a továbbtanuló tagot a munkaviszonyban állókéval azonos feltételekkel és mértékben az összes tanulmányi kedvezmények megilletik.

a rendelet intézkedik arról, hogy a folyamatosan dolgozó tagot, aki a vezetőség engedélyével olyan továbbtanulásban vagy továbbképzésben vesz részt, amelynek megszerzése munkakörének betöltéséhez - jogszabály, az alapszabály, vagy egyéb belső szabályzat értelmében - szükséges, munkaidő-kedvezmény és a tanulmányi szabadság idejére átlagrészesedés illeti meg, ezen felül jogosult a munkajog rendelkezései szerint járó összes egyéb kedvezményre. ezt a rendelkezést kell alkalmazni a tsz-szel kötött tanulmányi szerződésre is.

/folyt. köv./
15.45/bzs

- 37 -

1615g

bb 56. /rendelet-kiegészítés ... 1. folyt./bzs

a vezetőség engedélyével középfoku oktatási intézményben /gimnáziumban, szakközépiskolában/ továbbtanuló tag a munkaidő szabályok szerint munkaidő kedvezményre és tanulmányi szabadságra jogosult. erre az időre a tagot átlagrészesedés illeti meg.

a rendelet egyéb tanulmányok esetére is szabályozta a tsz-tagok kedvezményeit. /mti/

--

bb 57. csehszlovák műszerkiállítás

t sz/mm ie bzs hgy

1975. február 17.

hétfőn csehszlovák labortechnikai kiállítás nyílt a migéért majakovszkij utcai bemutatótermében. a kovo külkereskedelmi vállalat új típusú mikrotechnikai és vákuumtechnikai berendezéseket, valamint laboratóriumi műszereket mutat be a magyar szakembereknek. /mti/

--

bb 58. intermetall-értekezlet a vaskohászati termékek cseréjéről

t sl/mm ie bzs hgy

1975. február 17.

az intermetall vaskohászati együttműködési szervezetben résztvevő hat ország, továbbá a jugoszláv kohászati üzemek egyesülése és a román metalimport-export vállalat küldöttségei február 11 és 17 között budapesten tartották 40. termékcsere értekezletüket. megállapították, hogy 1974-ben 2.273.000 tonna vaskohászati terméket, ezenkívül mintegy hatmillió rubel értékű ugynevezett kohászati másodterméket szállítottak egymásnak. megállapodtak, hogy 1975-ben több mint hárommillió tonna vaskohászati terméket és mintegy négy millió rubel értékű másodterméket cserélnek.

megvizsgálták a kohászati kapacitások jobb kihasználásának lehetőségeit, ezenkívül a szakosítással kapcsolatos feladatokat is megvitatták. /mti/

--

bb 62. dr. marczali lászló

tr hi bzs hgy

1975. február 17.

kulturális miniszterhelyettes vezetésével hétfőn delegáció utazott moszkvába kiadói és irodalmi együttműködési tárgyalásokra. /mti/

15.48/bzs

--
- 38 -

1620g

bb. 59. fejtrágyázzák az őszi vetéseket, készülnek a vetésre szolnok megyében

vid/ká/rj hgy

1975. február 17.

a héten befejeződnek a zárszámadó közgyűlések, s minden energiát a tavaszi előkészületekre fordíthatnak szolnok megye mezőgazdasági tsz-eiben. a járszági és a tiszazugi homokvidéken felállították a 150 ezer négyzetméter alapterületű hideg és a 30 ezer négyzetméter fűthető fóliasátrakat. a februári napsütést jól kamatoztató fóliák alatt megkezdtek a korai paradicsom, paprika, saláta és karalábé palántázását. a tiszaoresi petőfi tsz hajtatóházából husvétig már friss salátát, karalábét, paprikát visznek a piacra. a megyében az idén mintegy nyolcszáz ezer hektárral bővítik a szabadföldi nagyüzemi kertészetek területét, ezért palántanevelésre is nagyobb fóliafelületet használnak.

a hidegebb időjárás ellenére a megye szántóföldjein is teljes a nagyüzem. a 150 ezer hektár őszi gabona mintegy felét repülőgépek segítségével fejtrágyázták. még a keményebb reggeli fagyok beállta előtt megkezdtek a megrikult őszi gabonavetések felülvetését. ötszáznál több erőgép dolgozik a koratavasziak talajelőkészítésén és a rizsföldek szántásán. a múlt évi csapadékos időjárás miatt megkésett szántást február végére befejezik a nagykovácsi és a tiszamenti rizstelepeken. a járszági tsz-ekben úgy tervezik, hogy február végén megkezdik a tavaszi árpa vetését. kilencven vagon minőségi árpa vetőmagot már kiszállítottak a tsz üzemegységeibe. egy hónap múlva indul a cukorrépa vetése is, amelynek területe megyeszerte három ezer hektárral lesz nagyobb a tavalyinál. a gépműhelyekben első sorban a koratavaszi munkákban résztvevő traktorok és speciális munkagépek javítását gyorsították; a gépek hatvan százaléka munkára kész. /mti/

--

bb. 60. csucstermés a halastóban - a paksi és a tolnai halászhalmak zárszámadása

vid/rj fm hgy

1975. február 17.

pakson és tolnán hétfőn tartotta zárszámadó közgyűlését tolna megye két halászhalmi termelőszövetkezte. a paksi vörös csillag htsz országosan is kiemelkedő, 32 mázsa hektáronkénti halhozamot ért el a tavi gazdálkodásában. a 42 kilométer hosszú folyószakaszon is halászó szövetkezetben viszont évről-évre csökken a dunai halászat eredménye.

/folyt.köv./

15.45 rj

- 39 -

1620g

bb. 60. / csucstermés... 1. folyt./rj

a paksi halászsok mult évi „haltermése,, összesen 3600 mázsa volt, amelyből 2800 mázsányi az intenzív holtági és tógazdálkodásból eredt. a htsz budapesti és paksi halászcserdája több mint másfélmillió forint tiszta nyereséggel zárta az elmúlt évet.

a tolnai béke htsz-ben 266 mázsa többletfogással csaknem 2500 mázsányira túlteljesítették a tavalyi tervet, s azonbelül növelték a nemeshal, így a ponty arányát. a belterjesen kezelt tolnai és bogyiszlói holtágban 18 mázsányi halhozam volt hektáronként. a megye mindkét halászati szövetkezetében most is szép jövővedelemhez jutottak a halászsok: pakson 188, tolnán 142 forintot fizettek egy-egy munkanapra. /mti/

-. -

bb. 61. a magyar szolidaritási bizottság nyilatkozata

gg/rj hi hgy

1975. február 17.

az egész magyar társadalom mélységes megdöbbenéssel és aggodalommal értesült arról, hogy az utóbbi időben argentinában tömegesen esnek áldozatul politikai gyilkosságoknak haladó gondolkodású emberek, szakszervezeti vezetők, politikai személyiségek.

közvéleményünk nevében a leghatározottabban elítéljük a véres megtorló akciókat és követeljük a terror azonnali megszüntetését, az alapvető emberi szabadságjogok maradéktalan biztosítását, a demokratikus rend helyreállítását!

népünk - együtt valamennyi békeszerető és a társadalmi haladásért küzdő erővel - őszinte együttérzéséről és támogatásáról biztosítja argentina népét.

x x x

a magyar szolidaritási bizottság nyilatkozatát táviratilag eljuttatta a latin-amerikai antiimperialista szolidaritás argentin mozgalmanak /maasla/

/mti/

-. -

15.50 rj

- 40 -

1645g

bb 64. dr. orbán lászló beszéde

ro/tr bzs hgy

1975. február 17.

a szerkesztőségek figyelmébe!

rendelkezésre bocsátjuk dr. orbán lászló kulturális miniszternek a magyar tudományos akadémia jókai- emlékülésén elhangzó beszédét, keretet később adunk, az anyag feloldásig

e m b a r g ó s !

x x x

- nemzedékek óta tanít bennünket az olvasás öröme jókai mór, akinek 150. születésnapját ünnepeljük most - mondtotta bevezetőül. mintegy 100 esztendeje ő a legnépszerűbb, a legolvasottabb magyar prózairó. ma is az. ma is az ő művei állnak a könyvolvasás, a könyvtári kölcsönzés statisztikáinak élvonalában. petőfi barátját, s az első időkben forradalmár társát, 1848 márciusának egyik vezéralakját a magyar nép szívébe zárta, emlékeit megőrizte. egy emberöltőnyi korszakban - amely 1848-tól iveli át a szabadságharc, az elnyomatás, a kiegyezés és a polgárosulás idejét, s magába foglalja a századfordulót is - jókai mór a maga sajátos módján a nép vágyainak és csalódásainak, álmainak és illúzióinak, nemegyszer önámításainak a kifejezője.

- szocialista társadalmunk becsüli jókai életművének értékeit. a megbecsülés, a jogos olvasói igényeket szolgáló, újabb igényeket támasztó kulturális politikánk bizonyítéka, hogy az utóbbi 30 évben - 1945-től 1974-ig - 335 alkalommal jelent meg jókai-mű magyarországon, összesen több mint 11 millió példányban! hadd mondjuk meg: e számoknak, jókai olvasottságának, népszerűségének örvendünk. népszerűsége nem az olvasói izlés elmaradottságát, hanem kulturális fejlődést jelez, állomás azon az uton, amely az olvasó néphez vezet.

- jubileumi ünnepségeinknek nem az a célja, hogy az író népszerűsítsük, mert nem szorul rá erre. viszont célja lehet az, hogy megismertessük igazi értékeit. szükség van erre, hiszen elbeszélő művészete olyannyira lebilincseli az olvasókat, hogy emiatt sokan valamiféle könnyű olvasmánynak, őt pedig „gyermeteg léleknek,, vélik, aki gyermekeg közösség számára írt. elterjedt egy olyan áligényesség is, amely még kériked is azzal, hogy jókain - ugymond - már „tuljutottunk,, s közben nem is sejtik, hogy mi mindenért lenne érdemes még vissza is térni hozzá. jókait lehet, kell is bírálni. voltak, vannak is magyar írók, akik többet tudtak, mondtak az emberről, a társadalomról.

/folyt. köv./

16.18/bzs

- 41 -

1650g

bb 64. /dr. orbán lászló beszéde 1. folyt./bzs

de a gyermetegnek vélt jókai-életmű valójában korántsem olyan egyszerű irodalmi jelenség, mint ahogyan egyesek gondolják. jókait „nagy mesélő”, -ként „álmodozóként”, szokták emlegetni. regényei kétségkívül egy álmovilág határán játszódnak, de ezeket az álmokat az aranykorról, az örök boldogságról, a történelmi tökéletesülésről évezredek óta álmodja az emberiség.

- felmerül a kérdés: mi a titka olvasottságának? kétségtelenül az is, hogy művei a magyar történelmet idézik, s az embereket mindenkor érdekli a haza jelene mellett a haza múltja is. másrészt írásművészete is közrejátszik népszerűségében: kalandos, romantikus meseszövése, fordulatos történet-bonyolítása. ahogy móríciz zsigmond fogalmazta meg: „jókai egy egész boldog világ, tele millió alakkal, színnel, ragyogással, naiv és ellenállhatatlan varázssal”, „tegyük hozzá: és tele szép, nemes erkölcsi tulajdonságokkal felruházott emberekkel, akik többnyire az emberiség és a nemzet nagy eszméi iránti hűség és igazság, az emberiség és a hazaszeretet hordozói. jókait olvasva szebb lesz a világ, és az olvasó - azonosítva magát az íróval és romantikusan eszményített hőseivel - úgy érzi, küzdeni kell a jóért, az embernek nemes és szép dolga szolgálni az igaz ügyet. ezért van mondanivalója a ma számára is.

- jókai már nem forradalmár író, művei nem tartoznak a forradalmi progresszió irodalmi élvonalába. életműve minden ellentmondásosságával együtt, mindenestől mégis nagyértékű erkölcsi tanítást hordoz, amely az élet, embertársaink szeretetére épp-ugy oktat, mint a természetére. az ő lélektől és szeretettől áthatott világában az ember sorsa és menekvése; az erkölcsi tökéletesülés, a jellem és az akarat fejlesztése és megtisztulása, a jó keresése és a rossz leküzdése, s mindennek fölött az emberiség jövőjébe vetett hit. a jókai hősök humanista törekvései, szép erkölcsi és jellembeli tulajdonságai erények a mi számunkra is, és helyük van a szocialista ember-eszményben. jókai már népszerűsége, hőseinek nagy vonzása erre is figyelmeztet.

születése 150. évfordulójának ünnepeit tisztelet és főhajtás előtte, bizonyítéka, bizonyossága annak, hogy nemzeti kultúránk és kultúránk értékei soha olyan megbecsülést nem kaptak, és soha nem váltak olyan eleven erővé, mint a szocialista társadalomban - mondotta befejezésül dr. orbán lászló. /mti/

-.-

16.22/bzs

- 42 -

1655 Gf

bb 63. javítják miskolc tömegközlekedését - hatvanmillió forintot költenek az idén járműbeszerzésre

vid/fm bzs hgy

1975. február 17.

a miskolci közlekedési vállalat az idén hatvanmillió forintot költ új járművek beszerzésére.

ebből az összegből negyvennégy autóbust - köztük huszonegy nagy befogadóképességű, százhusz személyes, „csuklós”, -t is beszereznek. az első öt csuklós busz hétfőn megérkezett miskolcra. e járművekkel elsősorban az új lakótelepek, többek között az avasi városrész, valamint a diósgyőri városközpont közlekedését javítják, míg az ugynevezett „panorámbuszokkal”, a meglévő járatokat sűrítik.

az új gépjárművek forgalomba állítása arra is lehetőséget nyújt, hogy a nyári hónapokban sűrítsék a járatokat a miskolc-tapolcai, valamint a lillafüredi vonalakon. a két üdülőhelyet nem-csak a város lakói, hanem az ország különböző vidékeiről érkező vendégek is tömegesen keresik fel az idegenforgalmi szezonban.

a villamosközlekedést négy „csuklós”, beállításával javítják. ez lehetővé teszi, hogy olyan szerelvényeket vonjanak ki a forgalomból, amelyek már csaknem nyolc évtizede közlekednek a városban. /mti/

-.-

bb 65. elhunyt kelemen imre műfordító

tr hi bzs hgy

1975. február 17.

hosszu, súlyos betegség után, 65 éves korában elhunyt kelemen imre műfordító, a magyar pen club tagja, a magyar kultúra egyik legkiválóbb idegennyelvű tolmácsolója.

temetéséről később történik intézkedés

x x x

/folyt. köv./

16.32/bzs

- 43 -

1700 Gf

bb 65. /elhunyt kelemen imre ... 1. folyt./bzs

kelemen imre a 20-as évek végén kapcsolódott be a munkásmozgalomba. 1932 és 1949 között franciaországban élt. a második világháború kitörésekor önként jelentkezett katonának. tevékeny részese volt a francia ellenállási mozgalomnak, s a magyar függetlenségi mozgalom egyik alapító tagja volt.

élete utolsó két évtizedét a műfordításnak szentelte: a xx.századi magyar irodalom szinte minden jelentős alkotójától fordított. déry tiber niki című regényének átültetéséért franciaországban elnyerte az év legjobb francia fordítása díját. itthon három alkalommal tüntették ki fordításaiért nívó-díjjal. jelentősen segítette a magyar irodalommal foglalkozó francia írók és költők munkáját is. /mti/

--

bb 66. horn artur akadémikusnak

tr hi bzs hgy

1975. február 17.

a lengyel tudományos akadémia külső tagjává választásáról szóló oklevelet hétfőn adta át stefan jedrychowski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete. az ünnepségen jelen volt tudományos életünk számos képviselője. /mti/

--

bb 67. várkonyi jános festőművész kiállítása békésen

vid/fm bzs hgy

1975. február 17.

a békési szakmunkásképző intézetben hétfőn kiállítás nyílt várkonyi jános mezőberényi pedagógus-festő alkotásaiból.

a tárlaton 25 olajfestmény látható. /mti/

--

16.50/bzs

- 44 -

1700g

bb. 68. gáspár sándor

gk/rj ie hgy

1975. február 17.

a szot főtitkára hétfőn megbeszélésen fogadta kari tapiolát, a finn szakszervezetek szövetsége /sak/ hazánkban tartózkodó titkárát. /mti/

1.körpouh --

bb. 69. vaskohászati küldöttség utazott moszkvába

gk/rj ie hgy

1975. február 17.

dr. kocsis józsef kohó- és gépipari miniszterhelyettes vezetésével hétfőn küldöttség utazott moszkvába a magyar-szovjet vaskohászati gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési állandó munkacsoport 11. ülésére. az ülésen jóváhagyják az 1975. évi kohászati műszaki-tudományos együttműködési terveket, és megtárgyalják a gazdasági együttműködés időszerű és távlati kérdéseit. /mti/

--

bb. 70. nyilatkozat

hi/rj hgy

1975. február 17.

a magyar távirati irodát illetékes helyről felhatalmazták az alábbiak közzétételére:

a magyar népköztársaság kormánya és népe megdöbbenéssel fogadta a hírt, hogy a ciprusi török közösség vezetői egyoldalúan lépéseket tettek önálló állam létrehozására a sziget török csapatok által elfoglalt részén. ez a lépés ellentétes a ciprusi köztársaságra vonatkozó ENSZ-határozatokkal, súlyosan veszélyezteti a szigetország függetlenségét és területi egységét, s tovább élezi a feszültséget cipruson és a földközi-tenger keleti térségében. ez az akció egybeesik bizonyos NATO-köröknek a sziget megosztására irányuló törekvéseivel.

/folyt.köv./

17.05 rj

- 45 -

1700g

bb. 70. /nyilatkozat... 1. folyt./rj

a magyar népköztársaság kezdettől fogva sikra-szállt a ciprusi köztársaság függetlenségének, szuverenitásának és el nem kötelezett politikájának biztosítása mellett. ismételten követelte valamennyi külföldi katonai erő haladéktalan kivonását. támogatta és támogatja makariosz érsek kormányát és azt tekinti ciprus egyetlen törvényes kormányának. biztosítani kell, hogy a ciprusi görög és török közösség külföldi beavatkozás nélkül, maga oldhassa meg a felmerült problémákat.

a ciprusi válság legutóbbi fejleményei ismételten bizonyítják, hogy csődöt mondtak a ciprusra vonatkozó, zürichben és londonban létrehozott garanciális egyezmények és mindazon kísérletek, hogy a ciprusi kérdést a ciprusi nép érdekeivel ellentétben a nato-országok szűkebb csoportja keretében oldják meg.

a magyar népköztársaság úgy véli, hogy az ensz biztonsági tanácsának hatékony intézkedéseket kell fogantatnia eddigi határozatai haladéktalan végrehajtása érdekében. a magyar népköztársaság támogatja a szovjetunió ezzel kapcsolatos javaslatát. a ciprusi kérdés tartós, igazságos megoldására az ensz égisze alatt összehívandó, az államok szélesebb körét képviselő konferencia lenne a legalkalmasabb fórum, ahol lehetővé válna a ciprusi köztársaság szuverenitását, függetlenségét és területi épségét biztosító garanciális rendszer kidolgozása. /mti/

bb.71. művésztalálkozó a budapesti szovjet kulturcentrumban

gg/rj hi hgy

1975. február 17.

a magyar színházművészeti szövetség, a szovjet kultúra és tudomány háza hétfőn délután művésztalálkozót rendezett a szovjet kulturcentrumban a budapesten vendégszereplő moszkvai akadémiai moszszovjet színház művészei és a magyar színészkollégák között. a baráti találkozón kállai ferenc, kossuth-díjas kiváló művész, a színházművészeti szövetség elnökségének tagja köszöntötte a kedves vendégeket, majd a magyar és a szovjet művészek rögtönzött műsorral kedveskedtek egymásnak. /mti/

17.10 rj

- 46 -

1815g

bb. 72. a fővárosi tanács

gg/rj hi hgy

1975. február 17.

közlekedési főigazgatósága és a brfk közlekedésrendészete tájékoztatja az utazóközönséget, hogy az v. kerület, haris közt február 18-án építési felvonulási területként a közúti forgalom elől lezárják. a lezárás ideje alatt az üzletek és lakások kiszolgálását az építők biztosítják. felkérjük a gépjárművezetőket, hogy a könnyéken fokozott óvatossággal közlekedjenek. /mti/

--

bb. 73. jókai emlékülés a magyar tudományos akadémián

t/ró/zsu/rj hi hgy

1975. február 17.

a múlt század legnépszerűbb prózairójára, a magyar epikai művészet sajátos utját megteremtő írásművészre, jókai mórira emlékeztek hétfőn, születésének 150. évfordulója alkalmából a magyar tudományos akadémián. írók, irodalomtörténészek, művészek, kulturális életünk ismert személyiségei, műveinek tisztelői gyűltek össze a diszteremben, a magyar tudományos akadémia, a kulturális minisztérium és a jókai emlékbizottság közös emlékülését erdey-gruz tibor akadémikus, a magyar tudományos akadémia elnöke nyitotta meg, majd dr. orbán lászló kulturális miniszter mondott üdvözlő beszédet.

/ dr. orbán lászló beszédét mai bb. 64. számú hírünkben közöltük, az embargót feloldjuk./

a kulturális miniszter beszéde után sötér istván akadémikus tartotta meg „ideák és nosztalgiák költője: jókai,, című előadását. ebben egyebek között a nagy író két regénytipusáról, az ideavilágot megtestesítő, valamint a közelmúltba visszavágyódást kifejező alkotásokról beszélt. a maga korához jókai leginkább az idea-regényekkel szólt, - kárpáthy zoltán, a kőszívű ember fiai, rab ráby, stb. -, bennük próbateljesíteni mindazt a hitet, elszántságot, amelyet kortársaiól annyira hiányolt. legjobb regényeiben - így az aranyember lapjain - az idea és a nosztalgia egyesült, áthatotta egymást.

/folyt.köv./

17.45 rj

- 47 -

1825g

bb. 73. / jókai emlékülés... 1. folyt./rj

kora két nagy irodalmi irányzatát, a romantikát és a realizmust mindkét regénytípusában vegyítette, ideahordozó, romantizált hőseit valóságos társadalmi akadályokkal ütköztette össze. hősei olyan nemzeti érzést képviseltek, amely mentes a fanatizmustól, türelmetlenségtől. mindezzel a magyar epikai művészetnek a kortárs európai regény fejlődésétől különböző utját teremtette meg. jókai hagyományától a xx. századi magyar regény sem szakadt el teljesen, hangulatokban való gazdagsága ösztönözte krudyt, s a nyugat több nemzedékének képviselőit.

- életművének minduntalan visszatérő tanulsága az a hit és meggyőződés, hogy az emberben szükségképp felülkerekedik a jó, tehát a történelemben is végső kimenetelként a jó és az igaz érvényesül. jókai nemzeti érzése mentes a fanatizmustól, a türelmetlenségtől, más népek gyűlöletétől. különösen élete utolsó szakaszában fordult szembe az imperialista háborúk mindinkább jelentkező veszélyével, s olyan világbékében reménykedett, melyet erkölcsileg tökéletesült nemzetek, erkölcsi próbákat diadalmasan kiálló hősök valósítanak meg - mondotta.

barta jános akadémikus „az élő jókai,„ című előadásában arról szólt, hogy a 150. évfordulót a nagy regényíró életművével való számvetésre kell felhasználni. tudomásul véve azt, hogy az idő nagyarányu rostálást hajtott végre, rá kell mutatnunk azokra az emberi és művészi értékekre, amelyek a nagy jókai-regényeket ma is, teljesen megváltozott társadalmi viszonyok között maradandóvá teszik. az igazi jókai nagy erénye az, hogy az életet, az embert és a természetet romantikusan, felfokozott bensőséggel éli át, otthonosan mozog a társadalom közeli, idilli köreiben és a nagyvilág mitoszi dimenzióiban. az élet az ő szemléletében nagy vállalkozások, kalandok és kockázatok színtere; a jellegzetes jókai-hősök skálája a hőroszoktól a nagy kalandorokig és külön figuráig, a tiszta, érzelmileg igaz nőalakoktól a démoni furiáig terjed. a regények élményi világát betölti a bennük realizált esztétikai értékek tarka változatosága.

/folyt.köv./

18.00 rj

- 48 -

1835g

bb. 73. / jókai emlékülés... 2. folyt./rj

- volt érzéke az élet gazdagsága iránt, le tudott szállni ennek az életnek emberileg mély érzelmi szintjeihez, s az esztétikus élet és művészet kisugárzása bámulatos gazdagságban támad fel az ő képzelete révén; nincs írónk, aki e tekintetben teljesebb volna nála, nincs az esztétikumnak még egy olyan tarka spektruma, mint az övé. az ezeregyéjszakai mesélő, aki ösztönösen bírja a mesélés minden furfangját, a xix. század magyar világára is rálehelte ezt az ezeregyéjszakai varázst és színes tarkaságot. ez az a jókai, aki előtt az évfordulón az emlékezet zászlaját meghajtjuk - mondotta befejezésül.

a nagy sikeri emlékülésen csernus mariann, bánffy györgy, bitskey tiber és szabó kálmán működött közre. /mti/

..-

bb. 74. a fejlődés kérdéseivel

gg/rj hi hgy

1975. február 17.

foglalkozó - az 1976. évi fejlődési világkonferenciát előkészítő - munkacsoport-ülés külföldi résztvevői, közöttük romesh chandra, a béke világtanács főtitkára, valamint dr. l.h. horace perera, a kormányon kívüli szervezetek fejlődésbizottságának elnöke, vasárnap elutaztak hazánkból. romesh chandrat elutazása előtt fogadta jakab sándor, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb osztályvezetője. /mti/

↓ foglalkozó

..-

bb. 75. a chilei katonai junta

gg/rj hgy

1975. február 17.

bűneit vizsgáló nemzetközi bizottság, amely számos nemzetközi akció szervezésével, támogatásával járult hozzá a chilei néppel való világméretű szolidaritási mozgalomhoz, a chilei demokratikus és emberi jogok helyreállításáért és a politikai bebörtönzöttek - köztük luis corvalán - szabadon bocsátásáért vívott küzdelemhez, február 18-21-e között tartja harmadik ülését mexikó cityben. a magyar szolidaritási bizottság chilei akcióbizottsága és az országos béketanács képviselőjében dr. réczei lászló, az obt alelnöke vesz részt a tanácskozáson. hétfői elutazásakor lederer róbert, a chilei akcióbizottság titkára, és sebestyén nándorné, az obt főtitkára bucsuztatták a ferihegyi repülőtéren. /mti/

..-

18.15 rj

- 49 -

1910g

bb. 76. megkezdődtek az idei kamaraesték pécsett

vid/rj fm

1975. február 17.

a pécsi kamaraszínházban hétfőn megkezdődtek az idei kamaraesték, amelyek során az ország legjobb amatőrregyütteseinek lépnek pódiumra. az első alkalommal a pécsi janus panonius gimnázium „bartók béla”, kamarakórusa és kamarazenekara szerepelt magyar szerzők műveivel. többek között bemutatták várnai ferenc pécsett élő zeneszerző mai magyar költők verseire komponált „tavasztól tavaszig”, című kantátáját. /mti/

--

bb. 77. keserü jánosné angliába utazott

k/ol/mm/rj ie hgy

1975 február 17.

keserü jánosné könnyűipari miniszter a brit kormány meghívására hétfőn nagy-britanniába utazott. a magyar könnyűipari miniszter találkozik a brit külügyminisztérium, az iparügyi és a kereskedelemügyi minisztériumok vezető személyiségeivel, és látogatást tesz ipari üzemekben is. /mti/

--

bb. 78. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

rj hgy

1975. február 17.

37. butoripari delegáció
 38. barlangtúra
 39. köszönetnyilvánítás
 40. elhunyt világgy károly
 41. elhunyt juhász andrás
 42. szakácsok és cukrászok közgyűlése
 43. szlovák emlékek
 44. meghalt balogh jános
 45. agrárklub
 46. abc áruház
 47. ivóvizgáztalanító berendezés
 48. emlékezés
 49. csapágyszaküzlet
 50. atomerőmű konyhája
- /folyt.köv./

18.25 rj

- 50 -

1920 g

bb. 78. / a belföldi szerkesztőség ... 1. folyt./rj

51. kisipari termékbemutató
 52. patentinform
 53. kitüntetés
 54. magyar-szovjet hét
 55. idegenforgalmi tanács
 56. tsz-ek tagjainak továbbtanulásáról
 57. csehszlovák műszerkiállítás
 58. intermetál értekezlet
 59. mezőgazdasági munkák
 60. halászok zárszámadása
 61. szolidaritási bizottság nyilatkozata
 62. maróli lászló moszkvába...
 63. miskolc közlekedése
 64. orbán lászló beszéde
 65. elhunyt kelemen imre
 66. horn artur kitüntetése
 67. várkonyi jános kiállítása
 68. finn szakszervezet titkára
 69. vaskohászati küldöttség
 70. nyilatkozat
 71. művésztalálkozó
 72. lezárják a haris közt
 73. jókai-émlékülés
 74. fejlődési konferencia résztvevői
 75. chilei akcióbizottság küldöttsége
 76. kamaraestek
 77. keserü jánosné angliába...
 78. hirjegyzék
- /mti/

--

bb. 79. időjárásjelentés

gk/rj hgy

1975. február 17.

a meteorológiai intézet jelenti 1975. február 17-én hétfőn este:

száraz, hideg idő

várható időjárás kedd estig:

általában kevés felhő, száraz, hideg idő, mérsékelt, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 0- plusz 4 fok között. /mti/

--

19.05 rj

- 51 -

1925 g

bb. 80. jókai emlékűnepség a csehszlovák és a magyar komáromban

vid/gg/rj hgy

1975. február 17.

mind a magyar komárom, mind a csehszlovák komárno lakói kegyelettel őrzik jókai nevét, aki 1825. február 18-án született a duna két partján települt ősi városban. születésének 150. évfordulója tiszteletére hétfőn kétnapos eseménysorozat kezdődött komárnoban és komáromban is.

komárnoban

hétfőn délután több százan gyülekeztek a város központjában a duna-menti muzeum épülete előtti jókai szobornál, ahol az emlékbizottság koszorúzási ünnepséget rendezett. az ünnepségen ondrej kolárik, a városi nemzeti bizottság titkára és kajtár józsef, a duna-menti muzeum igazgatója mondott ünnepi beszédet. a nagy magyar író munkásságát méltatva utaltak arra, hogy jókai mór gyermekkorát és ifjúságának egy részét szülővárosában töltötte, s ott szerzett élményei végigkísérték pályáján, ihlető voltak számos művének. elmondották, hogy ez év májusában megnyitják az állandó jókai emlékkiállítás, és ismét megrendezik a csehszlovákiai magyar szavalók és prózamondók, valamint a színjátzó együttesek és az irodalmi színpadok országos seregszemléjét.

az ünnepi beszédek után koszorúkkal borították el a jókai szobor talapzatát. koszorút helyezett el dr. jozef mra-
vik, szlovák művelődésügyi miniszterhelyettes, garamvölgyi jó-
zsef, kulturális miniszterhelyettes, szentesi antal, magyar-
ország prágai nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, bjelik
györgy pozsonyi magyar főkonzul, Lőrincz gyula, a cskp kb
tagja, csemadok központi bizottságának elnöke, varga béla, a
csemadok főtitkára, valamint a járási, városi pártbizottság
és nemzeti bizottság képviselői. a magyar írószövetség nevé-
ben simon istván költő, a szövetség főtitkár-helyettese koszo-
rúzott.

komáromban

a jókai nevét viselő gimnázium rendezett emlékűnepséget, ame-
lyen részt vettek komárnói diákok és tanárok is. az egésznapos
űnepséget a jókai filmszínházban nyitották meg, majd a gim-
náziumban emlékkiállítás nyílt.

/folyt.köv./

19.45 rj

- 52 -

2000g

bb. 80. / jókai emlékű:,,30;2w... 1. folyt./rj

a gimnázium nevelőtestülete és tanulóifjúsága saját gyűjtésű anyagból állította össze a dokumentum-kiállítást, amely tükrözi, az író kapcsolatát szülővárosával. ezután szerzői matinét rendeztek az évforduló tiszteletére kiírt pályázat díjnyertes műveiből. a pápai, a komárnói és a komáromi középiskolások jókai munkásságával foglalkozó 38 tanulmánnyal vettek részt a pályázaton. csehszlovák-magyar tornabemutatóval és kosárlabda mérkőzéssel folytatódott az ünnepség. délután a diákok a jókai térre vonultak, s megkoszorúzták az író szobrát.

kedden mindkét városban folytatódik az emlékűnnepség. /mti/

--

bb 81. belföldi hireink jegyzéke 18 órától zárásig

bzs hgy 1975. február 17.

79. időjárásjelentés
80. jókai emlékűnnepség
81. hirjegyzék
/mti/

--
- v é g e -

21.05/bzs

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: koncz antal

szerkesztette: halasi györgy

21.07/bzs - 53 -

21¹⁰ g

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb. 1. négyezer óvodai hely - száznegyven általános iskolai tanterem - a fővárosi művelődésügy idei tervei

1/pr/s/rj hi -cz 1975. február 18.

a fővárosi tanács idei terveinek szemléletes számai bizonyítják: dinamikusan fejlődik az oktatási, művelődésügyi hálózat, s tekintélyes összegek jutnak az intézmények működtetésére, fenntartására.

az elképzelések szerint 1975-ben további négyezer helylyel bővítik a tanácsi óvodákat, s így most már bizonyosra vehető, hogy telteljesülnek a iv. ötéves tervben meghatározott feladatok. az óvodahálózat fejlesztésében különösen szembeötlő volt az elmúlt esztendő; a terv szerint 3300 helyet kellett volna tető alá hozni, s ennél 500-zal többet építettek. így az 1974/75-ös óvodai „tanév„ kezdetekor a korábbinál 2200-zal kevesebb gyermeket kellett hely híján visszautasítani. az összkép szép, még akkor is, ha az idei esztendő végére még korántsem lesz 100 százalékos az óvodáskorúak intézményi gondozása.

1975-ben újabb 140 általános iskolai tantermet építenek - a iv. ötéves tervet ezzel 5.5 százalékkal teljesítik túl. a fejlesztés jelentős - tavaly például 124 tantermet adtak át -, az iskolák zsufoltsága mégsem csökken. a magyarázat: 1974-ben 4,1 százalékkal nőtt a tanulólétszám, így az egy osztályban tanuló kisdiákok száma 32.8-ról 33,6-ra emelkedett. /folyt.köv./

- 1 -

g